

Бюлетинът е изготвен по
последни данни
публикувани към
31.12.2020 г.

Цитираните данни в бю-
летина са последните
данни, публикувани в
официалните източници:
Министерство на финан-
сите, Българска народна
банка, Национален ста-
тистически институт, На-
ционална агенция по зае-
тостта.

Електронната система,
използвана за теглене на
данни от официалните
източници е Macrobond .

Обединена българска
банка
Дирекция
Главен икономист

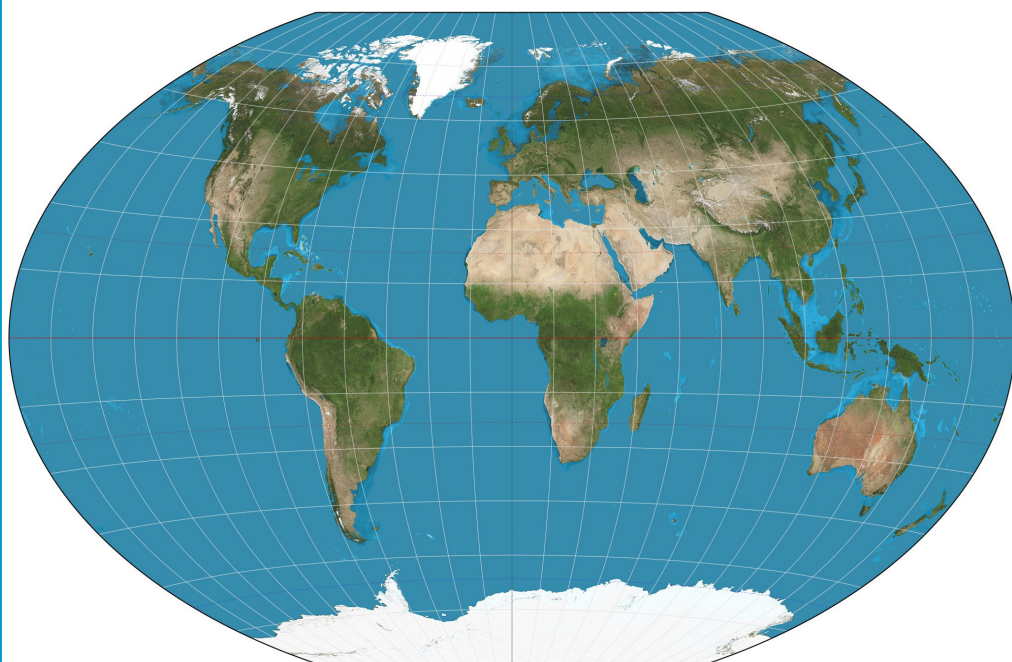
За контакти:

Петя Цекова
Главен икономист
e-mail:
Petia.Tzekova@ubb.bg
тел.:+359 2 811 2980

Петър Игнатиев
Главен анализатор
e-mail:
Petar.Ignatiev@ubb.bg
тел.:+359 2 811 2982

АКЦЕНТИ И ПРОГНОЗИ

МЕСЕЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ БЮЛЕТИН

Декември 2020 г.

гр. София

- На годишна база БВП на еврозоната се сви с -4,3% през трето тримесечие 2020 г., доста по-малко от рекордният спад от -14,7% през второто тримесечие и в сравнение с втората оценка за спад от -4,4%. Потребителските цени в еврозоната спаднаха с -0,3% на годишна база през ноември 2020 г. Сезонно коригираният процент на безработица в еврозоната спадна до 8,4% през октомври 2020 г. Изгледите отвъд хоризонта на тази година вече са по-позитивни, отразявайки постепенно начало на нормализиране, което ще дойде с въвеждането на ваксинации. През втората част на 2021 г. възстановяването ще бъде допълнително подкрепено от плащанията на плана за възстановяване на ЕС от следващо поколение в размер на 750 милиарда евро. Като цяло подобрихме перспективите за растеж за еврозоната до 2,4% през 2021 г. спрямо 1,9% преди. Нашите прогнози за годишен растеж за 2020 г. остават непроменени за -7,5%.
- На годишна база БВП на Италия се сви с -5% през трето тримесечие 2020, по-малко от спада от -18% през второто тримесечие и в сравнение с по-ранните прогнози за спад от -4,7%. Потребителските цени в Италия спадат с -0,2% на годишна база през ноември 2020 г., след спад от -0,3% през предходния месец. Равнището на безработица в Италия се увеличи до 9,8% през октомври 2020 г. от 9,7% през предходния месец. Нашата прогноза е спад на италианския БВП от -9,4% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Италия от 2,2% през 2021 година.
- БВП на Франция е спаднал с -3,9% през трето тримесечие 2020 г. спрямо година по-рано, в сравнение с първоначалните прогнози за спад от -4,3%. Потребителските цени във Франция се увеличават с 0,2% спрямо година по-рано през ноември 2020 г. Равнището на безработица във Франция се е увеличило до 9% през третото тримесечие на 2020 г., най-високото ниво от третото тримесечие на 2018 г., от 7,1% през второто тримесечие и над пазарните очаквания от 7,9%. Очакваме спад на БВП във Франция от -9,5% през 2020 г. и възстановяване от 2,9% през 2021 г.
- На годишна база икономиката на Испания се сви с -8,7%, в сравнение с рекордните -21,5% спад през предходния период и оставяйки испанската икономика под нивата преди пандемията. Хармонизиращият индекс на потребителските цени е спаднал с -0,8% спрямо година по-рано, след спад от -0,9% през предходния месец. Равнището на безработица в Испания се повиши до 16,26% през третото тримесечие на 2020 г., най-високото от първото тримесечие на 2018 г. Очакваме спад на БВП в Испания от -12,0% през 2020 г. и възстановяване от 1,9% през 2021 г.
- Словенската икономика се сви с -2,6% на годишна база през третото тримесечие на 2020 г., след рекордният спад от 13% през предходния период поради коронавирусната криза. Потребителските цени в Словения са спаднали с -0,9% на годишна база през ноември 2020 г. Равнището на безработица в Словения нарасна до 8,6% през септември 2020 г. от 7,2% през същия месец на предходната година, на фона на продължителните ефекти на кризата Covid-19. Очакваме спад на БВП в Словения от -7% през 2020 г. и възстановяване от 5% през 2021 г.
- На годишна база БВП на литовската икономика нараства с 0,1%, след свиване от -4,6% през второто тримесечие на 2020 г. Годишният темп на инфлация в Литва спадна до 0,6% през ноември 2020 г. от 0,7% през предходния месец. Безработицата в Литва се е увеличила до 14,90% през октомври от 14,10% през септември 2020 г. Очакваме спад на БВП в Литва от -2,2% през 2020 г. и възстановяване от 3% през 2021 г.
- Брутният вътрешен продукт на Полша се сви с -1,5% на годишна база през третото тримесечие на 2020 г. в сравнение с първоначалната оценка за спад от -1,6% и след исторически спад от -8,4% през предходния тримесечен период. На тримесечие БВП на Полша нараства със 7,9%, като частично се възстановява от спада от -9,0% през предходния период. Годишната инфлация в Полша е спаднала до 3% през ноември 2020 г. от 3,1% през предходния месец. Равнището на безработица в Полша достигна 6,1% през октомври 2020 г., непроменено от предходните четири месеца. Очакваме спад на БВП в Полша от -2,8% през 2020 г. и възстановяване от 4,8% през 2021 г.
- Брутният вътрешен продукт на Румъния се сви с 6% на годишна база през третото тримесечие на 2020 г., което съответства на предварителните оценки, след 10,3% свиване през предходния период. Това беше второто поредно тримесечие на свиване на БВП, тъй като кризата с COVID-19 отнесе огромно влияние върху икономиката. Годишният темп на инфлация в Румъния достигна 2,1% през ноември 2020 г., най-ниската стойност от септември 2017 г. и в сравнение с 2,2% през предходния месец. Сезонно коригираната безработица в Румъния нарасна до 5,3% през октомври 2020 г. от ревизираната надолу 5,1% през предходния месец. Очакваме спад на БВП в Румъния от -5,1% през 2020 г. и възстановяване от 4,0% през 2021 г.

- Брутният вътрешен продукт на Великобритания се сви с -9,6% на годишна база през третото тримесечие на 2020 г., след рекорден спад от -21,5% през предходния тримесечен период. Годишната инфлация в Обединеното кралство се увеличи до 0,7% през октомври 2020 г. от 0,5% през септември. Равнището на безработица в Обединеното кралство се увеличи до 4,8% през трите месеца до септември 2020 г., по-високо от 4,5% през предходния период и 3,9% година по-рано. За Великобритания очакваме спад от -11,0% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Обединеното кралство от 5,0% през 2021 г.
- Брутният вътрешен продукт (БВП) в САЩ се е свил с -2,9% през третото тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. Годишният темп на инфлация в САЩ е непроменен от 1,2% през ноември 2020 г. Основният индекс, който изключва храните и енергията, нарасна с 0,2% на месец и с 1,6% на годишна база. Равнището на безработица в САЩ спадна до 6,7% през ноември 2020 г. от 6,9% от предходния месец. Като цяло леко увеличихме перспективите за реалния БВП до -3,6% от -3,7% през 2020 г., което има въздействащ ефект за годишния растеж през 2021 г., който беше ревизиран нагоре от 4,0% на 4,2%.
- Брутният вътрешен продукт (БВП) в Япония се сви с -5,80% през третото тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. Потребителските цени в Япония спаднаха с -0,4% през октомври на годишна база, след като останаха непроменени 0% през предходния месец, тъй като пандемията продължи да забавя потреблението. Безработицата в Япония нарасна до 3,1% през октомври от 3,0% през предходния месец спрямо 2,4% през същия месец на предходната година. Тази стойност е най-високата от май 2017 г. насам. Ние очакваме БВП на Япония да се свие с -5,5% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Япония от 2,5% през 2021 година.
- Китайската икономика нараства с 4,9% на годишна база през третото тримесечие на 2020 г., по-бързо от 3,2% растеж през второто тримесечие, но под прогнозите за 5,2% ръст. Индексът на потребителските цени в Китай неочаквано се понижи с -0,5% на годишна база през ноември 2020 г., след като се повиши с 0,5% месец по-рано и в сравнение с консенсуса на пазара за 0%. Безработицата в Китай е намаляла до 5,20% през ноември от 5,30% през октомври 2020 г. Китай, който е водещ в световен мащаб по отношение на възстановяването след блокиране, също отбелязва още увеличение на растежа. Предвид относителната сила на растеж през третото тримесечие и факта, че пандемията в Китай остава предимно под контрол, ние увеличихме ръста на китайския БВП до 2,1% през 2020 г. и 8,5% през 2021 г.
- Турската икономика нарасна с 6,7% на годишна база през третото тримесечие на 2020 г., след -9,9% спад през предходния период и значително над прогнозите от 4,8%, тъй като икономиката се възстановява от удара и блокирането поради коронавирусната пандемия. На тримесечна база икономиката нараства с 15,6%, след рекордния спад от 10,8% през предходния период, тъй като икономиката се възстановява от удара на коронавирусната пандемия. Инфлацията в Турция се повиши до 14,03% през ноември 2020 г. от 11,89% през октомври, надминавайки пазарните прогнози от 12,6%. Равнището на безработица в Турция е спаднало до 12,7% през септември 2020 г. от 13,8% през съответния месец на предходната година, най-ниското от ноември 2018 г. Очакваме спад на БВП в Турция от -1,5% през 2020 г. и възстановяване от 3,5% през 2021 г.
- С оглед на икономическите последици от новата вълна на пандемията на свое заседание на 10 декември 2020 г. Управителният съвет рекалибрира своите инструменти по паричната политика: Лихвеният процент по основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и депозитното улеснение остават непроменени – съответно 0,00%, 0,25% и -0,50%. Управителният съвет реши да увеличи размера на програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия (PEPP) с 500 млрд. евро до общо 1850 млрд. евро. Освен това срокът за нетните покупки по PEPP се удължава най-малко до края на март 2022 г. Управителният съвет реши да рекалибрира допълнително условията по третата поредица целеви операции по дългосрочно рефинансиране (TLTRO III). По-специално, той реши да удължи с дванадесет месеца – до юни 2022 г. Освен това между юни и декември 2021 г. ще се проведат три допълнителни операции. Управителният съвет реши също да увеличи общия размер на средствата, които контрагентите имат право да вземат в заем в операциите от TLTRO III, от 50% на 55% от наличностите им на допустими кредити. Управителният съвет реши да удължи до юни 2022 г. приложението на набора от мерки за облекчаване на изискванията към обезпеченията, които прие на 7 и 22 април 2020 г.

Управителният съвет реши също да предложи през 2021 г. четири допълнителни операции по дългосрочно рефинансиране в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия (PELTRO), които ще продължат да осигуряват ефикасен предпазен механизъм по отношение на ликвидността. Нетните покупки по програмата за закупуване на активи ще продължат с месечен темп от 20 млрд. евро. Репо инструментът на Евросистемата за централни банки (EUREP) и всички временни суап линии и репо линии с централни банки извън еврозоната ще бъдат удължени до март 2022 г. Управителният съвет реши да продължи да провежда редовните си кредитни операции като търгове с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение при съществуващите условия, докогато е необходимо.

- Комитетът по парична политика на Банката на Англия (MPC) определя паричната политика, за да постигне целта за инфлация от 2% и по начин, който помага да се поддържа растеж и заетост. На своето заседание, приключващо на 16 декември 2020 г., Комитетът прецени, че съществуващата позиция на паричната политика остава подходяща. Комитетът по паричната политика гласува единодушно да поддържа основния лихвен процент на 0,1%. Комитетът гласува единодушно за Английската централна банка да поддържа общата сума на покупки на деноминирани в стерлинги нефинансови корпоративни облигации с инвестиционен клас, финансирани чрез издаване на резерви на централната банка, на 20 милиарда паунда. Комитетът гласува единодушно за Банката на Англия да продължи с програмата за закупуване на държавни облигации в Обединеното кралство на стойност 100 милиарда паунда, финансирана чрез издаване на резерви на централната банка, както и да започне предварително обявената програма за закупуване на държавни облигации в Обединеното кралство в размер на 150 милиарда британски лири, финансиран чрез издаване на резерви на централната банка, като се запазва целта за размера на тези покупки на държавни облигации на 875 милиарда паунда и така общият целеви запас от покупки на активи на 895 милиарда паунда.
- Федералният резерв реши да запази целевия диапазон за лихвения дял на федералните фондове на 0 до 0,25% и очаква да е целесъобразно да се запази този целеви диапазон, докато условията на пазара на труда достигнат нива, съответстващи на оценките на Комитета за максимална заетост и инфлация се повиши до 2% и е на път да превиши умерено 2% за известно време. Освен това Федералният резерв ще продължи да увеличава своите притежания на държавни ценни книжа с най-малко 80 милиарда щатски долара на месец и на обезпечени с ипотечни ценни книжа агенции с най-малко 40 милиарда щатски долара на месец, докато не бъде постигнат съществен понататъшен напредък към максималната заетост на Комитета и целите за ценова стабилност. Тези покупки на активи спомагат за насърчаване на гладкото функциониране на пазара и приспособяване на финансовите условия, като по този начин подпомагат потока от кредити за домакинствата и бизнеса.
- В зависимост от бъдещото въздействие на COVID-19, Банката на Япония ще обмисли допълнително удължаване на програмата, ако е необходимо. 1) Допълнителни покупки на краткосрочни и дългосрочни корпоративни облигации (единодушно гласуване) Банката на Япония ще удължи продължителността на допълнителните покупки на краткосрочни и дългосрочни корпоративни облигации с 6 месеца до края на септември 2021 г. Тя ще продължи да извършва покупки на тези активи с горна граница на непогасената сума от общо около 20 трилиона йени. От 20 трилиона JPY, 15 трилиона JPY ще бъдат за допълнителни покупки на краткосрочни и дългосрочни корпоративни облигации и ще бъдат разпределени между всеки актив в зависимост от пазарните условия. (2) Операции за предоставяне на специални средства за улесняване на финансирането в отговор на новия коронавирус (COVID-19) (единодушно гласуване) Банката на Япония ще удължи продължителността на операциите за предоставяне на специални средства за улесняване на финансирането в отговор на новия коронавирус COVID-19) до 6 месеца до края на септември 2021 г. 2. Банката на Япония реши да определи следните насоки за пазарни операции, както и за покупки на борсово търгувани фондове (ETF) и японски инвестиционни тръстове за недвижими имоти (J-REITs). (1) Контрол на кривата на доходност (мнозинство от 8-1). Краткосрочният лихвен процент на политиката: Банката на Япония ще приложи отрицателен лихвен процент от минус -0,1% към салдата по политически лихви по текущи сметки, държани от финансови институции в Банката на Япония. Дългосрочният лихвен процент: Банката на Япония ще закупи необходимото количество японски държавни облигации (JGB), без да определя горна граница, така че 10-годишните доходи на JGB да останат на около 0%. При това доходността може да се движи нагоре и надолу до известна степен, главно в зависимост от развитието на икономическата дейност и цените. (2) Покупки на борсово търгувани фондове ETF и японски инвестиционни тръстове за недвижими имоти J-REIT (единодушно гласуване) Банката на Япония ще купува активно ETF и J-REIT за момента, така че непогасените им суми да се увеличават с годишни темпове с горната граница от около 12 трилиона йени и около 180 милиарда йени, съответно.

- Китайската народна банка (PBoC) остави своите референтни лихвени проценти стабилни за седмия пореден месец на фиксирането си през ноември 20.11.2020 г., след като по-рано остави без промяна лихвения процент по средносрочни заеми. Едногодишният лихвен процент по заема (LPR) остава непроменен на ниво от 3.85% след две намаления тази година, докато петгодишният остава на 4.65%. Китайската народна банка ще продължи да използва правилно квотата от 1 трилион юана за отпускане на заеми от централната банка и дисконтово кредити от централната банка за приобщаващо финансиране, добре прилага двата инструмента на паричната политика, които позволяват пряка подкрепа за реалната икономика, гарантира, че отложените изплащания на приобщаващи заеми са приложими за всички допустими микро- и малки предприятия (MSB) и значително увеличават дела на необезпечените приобщаващи заеми на микро- и малките предприятия. Пазарната реформа на лихвените проценти ще бъде задълбочена, лихвените проценти ще бъдат допълнително намалени, а обменният курс на юана ще бъде поддържан основно стабилен на адаптивно и равновесно ниво. Ще бъдат предприети ефективни мерки за предотвратяване и обезвреждане на основните финансови рискове, ще се установи, че не трябва да възникват системни финансови рискове и ще се постигне дългосрочен баланс между стабилизиране на растежа и предотвратяване на рисковете.
- Централна банка на Република Турция през 2021 г. ще вземе под внимание всички фактори, влияещи върху инфлацията, и стегнатостта на паричната политика ще бъде решително поддържана, докато не се получат силни показатели, които сочат към ценова стабилност и траен спад на инфлацията. Средносрочната цел за инфлация от 5%, определена съвместно с правителството, е запазена. Решенията за паричната политика ще се вземат, като се даде приоритет на ценовата стабилност. Основният инструмент на Централната банка на Република Турция е лихвения процент по едноседмичният репо-търг. Прилагането на режима на плаващ валутен курс ще продължи и валутните курсове ще се определят от баланса на търсенето и предлагането при свободни пазарни условия. Централната банка на Република Турция няма да извършва сделки за покупка или продажба на валута (FX), за да определи нивото или посоката на валутните курсове. Централната банка на Република Турция разглежда ценовата стабилност като предпоставка за финансова стабилност, а финансовата стабилност като един от най-важните фактори за ценовата стабилност. През 2021 г. паричната политика, фокусирана върху ценовата стабилност, се оценява като критична и за съдържане на макрофинансовите рискове.
- Цената на Brent намалява с 0,18 долара за барел или -0,35% до 51,320 долара за барел на 18 декември. Цената на суровия петрол намалява с 0,13 долара за барел или -0,27% до 48,230 долара за барел на 18 декември. Петролът се задържа близо до деветмесечния връх на 18.12.2020 г., насочвайки се към седмата седмица на подем, на фона на напредъка в новата фискална помощ в САЩ.
- Към средата на декември 2020 г. цените на основните зърнени контракти по световните борсови пазари се раздвижиха, основно заради оптимистичната нагласа на търговците по отношение на реализацията на износа отвъд океана. Пшеницата в САЩ възвърна възходящия тренд на котировките с плюс 17,00 долара до 272,00 долара/тон, тази във Франция леко спадна с минус 1,75 евро до 207,25 евро/тон. Цената и в Украйна и в Русия след известен застои също добави 6,00 и 8,00 долара до еднаквите 258,00 долара/тон. При царевичката цената в САЩ свали 4,00 долара до 216,00 долара/тон, в Украйна поевтиняване с 2,00 долара и 229,00 долара/тон. Ечемикът в Украйна не промени цената и остана на 223,00 долара/тон, а във Франция плюс 2,00 евро до 202,00 евро/тон.

- Пандемията COVID-19 може да има по-трайни от очакваното последици. Очаква заетостта да се свие допълнително, а потреблението на домакинствата вероятно ще остане слабо. Очаква се също така бизнес инвестициите да бъдат негативно повлияни от повишената несигурност. Инфлацията се движи под очакванията преди това и в момента се предполага, че ще остане ниска до началото на 2021 г. Ясни рискове за растежа на БВП се очакват през четвъртото тримесечие 2020 г. Има опасения т.нар. "двойна рецесия" (W-образно развитие на икономиката: спад-възстановяване-спад-възстановяване) и K-образно възстановяване (на две скорости), което може да нанесе трайни вреди на икономиката. Към 20 декември 2020 г. общият брой лабораторно потвърдени инфекции от началото на пандемията е 191 029. Излекуваните са 98 026, а починалите – 6 551. Мерките срещу COVID-19 да останат в сила до 31 януари 2021 г.
- За януари – октомври 2020 г. текущата сметка е положителна и възлиза на 699 млн. евро (1,2% от БВП) при положително салдо от 2092,2 млн. евро (3,4% от БВП) за януари – октомври 2019 г. Съотношението на текущата сметка към БВП в България се очаква да достигне 1% през 2020 г. В дългосрочен план се очаква текущата сметка на България към БВП да се движи около 3% през 2021 г. и 0,6% през 2022 г.
- По предварителни данни нетният поток на преките инвестиции в страната за януари – октомври 2020 г., отчетени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията, е положителен в размер на 665,8 млн. евро (1.2% от БВП), като намалява с 455,5 млн. евро (40,6%) спрямо този за януари – октомври 2019 г. (положителен поток от 1121,3 млн. евро, 1,8% от БВП).
- През ноември 2020 г. стопанската конюнктура в страната се оценява като неблагоприятна. Общият показател на бизнес климата намалява с 4,1 пункта спрямо нивото си от октомври 5,7 индексни пункта, като понижение на показателя е регистрирано в строителството и търговията на дребно. Ние прогнозираме, че показателят за бизнес доверието в България ще бъде 11 индексни пункта през 2021 г. и 15 индексни пункта през 2022 г. при 6 индексни пункта през 2020 година.
- По предварителни данни през октомври 2020 г. сезонно изгладеният индекс на промишленото производство се увеличава с 0,2% в сравнение със септември 2020 година. През октомври 2020 г. при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран спад от 3,9% спрямо съответния месец на 2019 година. Промисленото производство в България се очаква да спадне с - 6% на годишна база до края на 2020 г. Според нашата прогноза индустриалното производство в България ще нарасне с 4,4% през 2021 г. и 3,2% през 2022 г.
- По предварителни сезонно изгладени данни през октомври 2020 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 1,5% спрямо предходния месец. При календарно изгладените данни за оборота е отчетен спад от 5,3% в сравнение със същия месец на предходната година. По предварителни сезонно изгладени данни през октомври 2020 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 1,5% спрямо предходния месец.
- По предварителни данни през октомври 2020 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 1,5% под равнището от предходния месец. Очаква се строителната продукция в България да спадне с -6.6% на годишна база през 2020 г. Нашата прогноза е строителната продукция в България да нарасне с 5,5% през 2021 г. и с 5% през 2022 г.
- През октомври 2020 г. по време на продължаващата епидемична обстановка в страната приходите от нощувки през октомври 2020 г. достигат 31,7 млн. лв., или с 39,0% по-малко в сравнение с октомври 2019 година. Туризмът е един от най-засегнатите сектори в икономиката от пандемията COVID-19.

- Хармонизираният индекс на потребителските цени за ноември 2020 г. спрямо октомври 2020 г. е 100,0%, т.е. месечната инфлация е 0,0%. Инфлацията от началото на годината е минус 0,5%, а годишната инфлация за ноември 2020 г. спрямо ноември 2019 г. е 0,3%. Средногодишната инфлация за периода декември 2019 - ноември 2020 г. спрямо периода декември 2018 - ноември 2019 г. е 1,5%. Инфлацията се очаква да се повишава според последната прогноза на БНБ - от 0,3% в края на тази година до 1.9% към края на 2021 г. поради възстановяване на частното потребление, на цените на енергийни суровини и на храни. Нашата прогноза за инфлацията в България е за 0,5% в края на 2020 г. Ние очакваме, че инфлацията в България да се покачи до 2,2% през 2021 г. и 2% през 2022 г.
- По данни на Агенцията по заетостта равнището на регистрирана безработица в България през ноември 2021 г. е 6.7%. Това е най-ниската регистрирана стойност след края на извънредното положение на 13 май 2020 г. Агенцията по заетостта отчита спад на безработицата от 0.2 процентни пункта в сравнение с предходния месец октомври и ръст с 0.9 пункта спрямо година по-рано. Очаква се равнището на регистрираната безработица в България да бъде 7,0% през 2020 г. Очакваме нивото на безработица в България да бъде 6.5% през 2021 г. и 6% през 2022 г.
- Бюджетното салдо по КФП на касова основа към 31 октомври 2020 г. е положително в размер на 654,3 млн. лв. (0,5 % от прогнозния БВП) и се формира от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 466,4 млн. лв. и по европейските средства в размер на 187,9 млн. лева. Размерът на фискалния резерв към 31.10.2020 г. е 13,2 млрд. лв., в т.ч. 13,1 млрд. лв.
- Дългът на подсектор „Централно управление“ към края на октомври 2020 г. възлиза на 29 132,1 млн. лева и заема 24.5% от БВП. Очаква се държавният дълг към БВП в България да бъде 25% до края на 2020 г. Ние очакваме държавният дълг към БВП в България да бъде 26.9% през 2021 г., 28% през 2022 г.
- През ноември 2020 г. широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база с 9,8% при 9% годишното нарастване през октомври 2020 година. В края на ноември 2020 г. широките пари са 110,426 млрд. лв. (99,5% от БВП). Вътрешният кредит, възлиза на 66,526 млрд. лв. и нараства спрямо ноември 2019 г. с 5,1% (4,8% годишно увеличение през октомври 2020 година).

ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ

Икономики на развитите страни

Еврозона

Икономиката на еврозоната нарасна с 12,5% през трето тримесечие 2020 г., възстановявайки се от рекордния спад от -11,7% през предходния период и в сравнение с втора оценка за растеж от 12,6%. Това е най-големият темп на растеж от 1995 г. насам, подсилен от възстановяването на активността и търсенето, тъй като постепенно бяха премахнати блокиращите мерки, задържащи разпространението на коронавирусната пандемия. На годишна база БВП се сви с -4,3%, доста по-малко от рекордния спад от -14,7% през второто тримесечие и в сравнение с втората оценка за спад от -4,4%. Потребителските цени в еврозоната спаднаха с -0,3% на годишна база през ноември 2020 г., същата стойност като през всеки от предходните два месеца и по-лоша от пазарните прогнози за спад от -0,2%, показва предварителната оценка. Това е четвъртият пореден месец на дефлация, тъй като разходите за енергия спаднаха -8,4%, а неенергийните индустриални стоки спаднаха -0,3%. За разлика от тях, основният възходящ натиск идва от цените на храните, алкохола и тютюна (1,9%) и услугите (0,6%). Основната инфлация, която изключва енергията, храната, алкохола и тютюна, е стабилна на 0,2%. На месечна база потребителските цени също са намалели с -0,3%. Сезонно коригираният процент на безработица в еврозоната спадна до 8,4% през октомври 2020 г. от ревизираните нагоре 8,5% през предходния месец и се отдалечи от над двугодишния връх от 8,7%, достигнат през юли. Броят на безработните е намалял с 86 000 от предходния месец до 13,825 милиона. И все пак Евростат предупреждава, че числата не отразяват напълно безпрецедентната ситуация на пазара на труда, предизвикана от пандемията на COVID-19, тъй като хората се броят за безработни само ако активно търсят работа през последните четири седмици и са били на разположение да започнат работа в рамките на следващите две седмици. Наблюдава се рязко увеличение на броя на исканията за обезщетения за безработица в целия блок; докато значителна част от тези, които са се регистрирали в агенции за безработица, вече не търсят активно работа или вече не могат да работят, например, ако трябва да се грижат за децата си. Изгледите отвъд хоризонта на тази година вече са по-позитивни, отразявайки постепенно начало на нормализиране, което ще дойде с въвеждането на ваксини. През втората част на 2021 г. възстановяването ще бъде допълнително подкрепено от плащанията на плана за възстановяване на ЕС от следващо поколение в размер на 750 милиарда евро. **Като цяло подобрихме перспективите за растеж за еврозоната до 2,4% през 2021 г. спрямо 1,9% преди. Нашите прогнози за годишен растеж за 2020 г. остават непроменени за -7,5%.**

Италия

Брутният вътрешен продукт на Италия е нараснал с рекордните 15,9% през трето тримесечие 2020 г., като отчита скок в сравнение с безпрецедентния спад от -13% през предходния период, но под предварителните прогнози за 16,1% увеличение. Потреблението на домакинствата (12,4% спрямо -11,5% през второто тримесечие) и бруто образуването на основен капитал (31,3% срещу -17%) се възстановиха и държавните разходи нараснаха по-бързо (0,7% спрямо 0,3%). Освен това външното търсене допринесе положително за растежа, тъй като износет се покачи с 30,7% (срещу -23,9% през второто тримесечие), докато вносет се увеличи с по-слабите 15,9% (срещу -17,8% през второто тримесечие). На годишна база БВП се сви с -5%, по-малко от спада от -18% през второто тримесечие и в сравнение с по-ранните прогнози за спад от -4,7%. Потребителските цени в Италия спадат с -0,2% на годишна база през ноември 2020 г., след спад от -0,3% през предходния месец, показва предварителната оценка. Това е седмият пореден месец на спад на потребителските цени, но най-слабият от юни насам, тъй като разходите намаляват по-малко за енергията (-8,6% срещу -8,7% през октомври). Междувременно цените на преработените храни, включително алкохол (0,7% спрямо плоско отчитане) и услуги, свързани с отдих, включително ремонт и лични грижи (0,5% срещу 0,1%), нараснаха допълнително. Годишният темп на основна инфлация, който изключва енергията и непреработените храни, нарасна с 0,5% в сравнение с 0,2% през предходния месец. Като се изключи само енергията, инфлацията се увеличава до 0,6% от 0,5%. На месечна база потребителските цени спадат с -0,1%, след 0,2% повишение през октомври. Равнището на безработица в Италия се увеличи до 9,8% през

Декември 2020 г.

октомври 2020 г. от 9,7% през предходния месец и в сравнение с пазарните очаквания от 9,9%. Броят на безработните се е увеличил с 11 хиляди до 2,479 милиона, докато заетостта е спаднала с 13 хиляди до 22,843 милиона, на фона на подновените ограничения поради коронавирусната пандемия. Междувременно, броят на неактивните хора е малко променен - 25,322 милиона. В сравнение със същия месец на миналата година, безработните са се увеличили с 43 хиляди, а заетостта е намалела с 473 хиляди, докато неактивните хора са намалели с 431 хиляди. Равнището на младежката безработица, измерващо търсещите работа между 15 и 24 години, нарасна до 30,3% от 29,7% през септември. **Нашата прогноза е спад на италианския БВП от -9,4% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Италия от 2,2% през 2021 година.**

Франция

Френската икономика е нараснала с 18,7% през трето тримесечие 2020 г., което е по-високо от първоначалните прогнози от 18,2% и след рекордния спад от 13,8% през предходния период. Това е най-големият растеж досега, тъй като икономиката се възстановява от коронавирусната пандемия и националното блокиране. Ревизиите се дължат най-вече на интегрирането на нови данни за септември, особено за потреблението на домакинствата и инвестициите в услуги. Разходите на домакинствата (17,9% срещу 17,3%), правителственото потребление (15,5% срещу 15,4%) и инвестициите (23,9% срещу 23,3%) бяха ревизирани по-високо. За разлика от това приносът от нетната външна търговия е по-нисък от първоначално очакваното (0,7% срещу 1,2%). И все пак БВП остава доста под нивото си от преди пандемията и е спаднал с -3,9% спрямо година по-рано, в сравнение с първоначалните прогнози за спад от -4,3%. Потребителските цени във Франция се увеличават с 0,2% спрямо година по-рано през ноември 2020 г., след като са непроменени през предходните два месеца и леко надвишават пазарните очаквания от 0,1%, показва предварителната оценка. Цените се повишават с по-бързи темпове за услуги и храна, а разходите за енергия спадат отново. Също така се очаква инфлацията на тютюневите изделия да се забави, докато дефлацията на цените на промишлените стоки се задълбочава. На месечна база потребителските цени се увеличават с 0,2%. Равнището на безработица във Франция се е увеличило до 9% през третото тримесечие на 2020 г., най-високото ниво от третото тримесечие на 2018 г., от 7,1% през второто тримесечие и над пазарните очаквания от 7,9%. Данните за безработица за първите две тримесечия на 2020 г. бяха изкривени поради блокирането от средата на март до средата на май, което намали броя на технически класифицираните като безработни, тъй като им беше невъзможно да си търсят работа. Поведенията при търсене на работа бяха възобновени през третото тримесечие, следователно безработицата рязко нарасна. Увеличаването на безработицата в сравнение с третото тримесечие на 2019г. (+ 0.6%), подчертава явно влошаване на пазара на труда. Равнището на безработица нарасна рязко за хората на възраст от 25 до 49 години (2,1%) и тези на 50 и повече години (1,7%), отколкото сред хората на възраст 15-24 години (0,9%). **Очакваме спад на БВП във Франция от -9,5% през 2020 г. и възстановяване от 2,9% през 2021 г.**

Испания

Икономиката на Испания е нараснала с 16,7% през трето тримесечие 2020 г., най-много от началото на динамичния ред през 1995 г. и в сравнение с рекордния спад от -17,8% през предходния период, показва предварителна оценка. Отчитането на БВП също надхвърли пазарните очаквания за увеличение от 13,5%, тъй като търсенето и активността се възстановиха след отпускането на ограничителните мерки през лятото. Потреблението на домакинствата нарасна с 20,7% (срещу -20,4% през второто тримесечие), а инвестициите в дългосрочен план скочиха с 19,9% (срещу -22,1% през второто тримесечие). Освен това публичните разходи нараснаха с 1,1% (спрямо 0,3% през второто тримесечие), а нетното външно търсене допринесе положително за БВП, тъй като износьт се увеличи повече от вноса. И все пак на годишна база икономиката се сви с -8,7%, в сравнение с рекордните -21,5% спад през предходния период и оставяйки испанската икономика под нивата преди пандемията. Потребителските цени в Испания са намалели с -0,8% спрямо година по-рано през ноември 2020 г., същото като през предходния месец и най-много от май, което съответства на предварителна оценка. Хармонизиращият индекс на потребителските цени е спаднал с -0,8% спрямо година по-рано, след спад от -0,9% през предходния месец и малко под предварителното отчитане на спад от -0,9%. На месечна база потребителските цени нарастват с 0,2%, а хармонизиращият индекс се повишава с 0,1%, като и двата съответстват на предварителна оценка.

Декември 2020 г.

Равнището на безработица в Испания се повиши до 16,26% през третото тримесечие на 2020 г., най-високото от първото тримесечие на 2018 г. и над пазарните очаквания от 15,90%, тъй като коронавирусната пандемията удари пазара на труда. Тази стойност не включва работници, които са на почасово заплащане, което означава, че истинската цифра може да бъде значително по-висока. Младите хора бяха най-засегнати, тъй като равнището на безработица сред хората под 25 години е до 40,45% през третото тримесечие. Третото тримесечие обикновено е времето в годината, когато повече хора работят в Испания, тъй като туризмът увеличава сезонната заетост, но хотелите, настаняването и транспортът са сред онези дейности, които са пострадали най-много от Covid-19. **Очакваме спад на БВП в Испания от -12,0% през 2020 г. и възстановяване от 1,9% през 2021 г.**

Словения

Словенската икономика се сви с -2,6% на годишна база през третото тримесечие на 2020 г., след рекордния спад от 13% през предходния период поради коронавирусната криза. Потреблението на домакинствата е спаднало -6%, главно поради горивата и услугите и брутно капиталобразуване се е свило -19,6%, главно материални запаси и машини и оборудване. Износът потъна с -9,5%, а вносът с -13,1%. За разлика от това държавните разходи са нараснали с 1,4%. На тримесечна база икономиката нараства с рекордните 12,4%, след рекордните -9,8% спад през предходния период. Потребителските цени в Словения са спаднали с -0,9% на годишна база през ноември 2020 г., най-големият спад от май и бележи четвъртия пореден месец на дефлация. На месечна база потребителските цени се увеличиха с 0,3%. Равнището на безработица в Словения нарасна до 8,6% през септември 2020 г. от 7,2% през същия месец на предходната година, на фона на продължителните ефекти на кризата Covid-19. През август процентът на безработицата беше по-висок на стойност от 9,1%. **Очакваме спад на БВП в Словения от -7% през 2020 г. и възстановяване от 5% през 2021 г.**

Литва

Литовската икономика нараства с 3,8% през трето тримесечие 2020 г., по-бързо от по-ранната прогноза за 3,7% растеж и след спад от -5,9% през предходния период. Отчетени са увеличения в промишлеността (4,6% срещу -2,0% през Q2); търговия на едро и дребно и транспорт, хотелите и ресторантите (7,2% срещу -9,5%); информационни и професионални, научни и технически дейности, административни и обслужващи дейности (4,0% срещу -14,5%), комуникации (4,1% срещу -5,4%), строителство (2,2% срещу -11,3%), земеделие, горско стопанство и риболов (1,0 % срещу 3,9%). На годишна база БВП нараства с 0,1%, след свиване от -4,6% през второто тримесечие на 2020 г. Годишният темп на инфлация в Литва спадна до 0,6% през ноември 2020 г. от 0,7% през предходния месец. Това е най-ниската инфлация от май насам. На месечна база потребителските цени намаляха с -0,1% през ноември, първият месечен спад от три месеца след 0,1% ръст през октомври. Безработицата в Литва се е увеличила до 14,90% през октомври от 14,10% през септември 2020 г. **Очакваме спад на БВП в Литва от -2,2% през 2020 г. и възстановяване от 3% през 2021 г.**

Полша

Брутният вътрешен продукт на Полша се сви с -1,5% на годишна база през третото тримесечие на 2020 г. в сравнение с първоначалната оценка за спад от -1,6% и след исторически спад от -8,4% през предходния тримесечен период. Потреблението на домакинствата се е повишило с 0,4%, като се е възстановило от -10,8% спад през второто тримесечие, докато фиксираните инвестиции са спаднали с 9,0% в сравнение с -10,7% спад. Промените в запасите също имаха отрицателен принос (-2,3% спрямо -2,0% през Q2), докато беше отбелязано положително въздействие на нетния износ върху икономическия растеж (1,7% спрямо 1,1% през второто тримесечие). На тримесечие БВП на Полша нараства със 7.9%, като частично се възстановява от спада от -9.0% през предходния период. Годишната инфлация в Полша е спаднала до 3% през ноември 2020 г. от 3,1% през предходния месец, показва предварителната оценка. Цените се увеличават за електричество, газ и други горива (4,7%) и храни и безалкохолни напитки (2%). От друга страна, разходите за горива за оборудване за личен транспорт се очаква да спаднат (-9,2%). На месечна база потребителските цени остават 0%, след като се увеличиха с 0,1% през предходния месец. Равнището на безработица в Полша достигна 6,1% през октомври 2020 г., непроменено от предходните четири месеца и отговарящо на пазарните очаквания. Това равнище остава най-високият процент на безработица от февруари 2019 г., тъй като броят на безработните е спаднал само с 6,6 хиляди спрямо месец по-рано до 1018,4 хиляди. Преди година процентът на безработицата беше по-ниска на стойност от 5%. **Очакваме спад на БВП в Полша от -2,8% през 2020 г. и възстановяване от 4,8% през 2021 г.**

Румъния

Брутният вътрешен продукт на Румъния се сви с 6% на годишна база през третото тримесечие на 2020 г., което съответства на предварителните оценки, след 10,3% свиване през предходния период. Това беше второто поредно тримесечие на свиване на БВП, тъй като кризата с COVID-19 отнесе огромно влияние върху икономиката. Потреблението на домакинствата е намаляло много по-малко (-4% спрямо -13.7% през второто тримесечие), докато както износет (-8.3% срещу -28.5%), така и вносет (-3.4% срещу -22%) са спаднали с по-меки темпове. Освен това държавните разходи се свиха по-малко (-0,5% срещу -1,7%). Положителен факт е, че фиксираните инвестиции нараснаха по-бързо (2,3% срещу 2,2%). На сезонно изгладена тримесечна база икономиката нараства с 5,6%, най-много от началото на данните през второто тримесечие на 1995 г., след 12,2% спад през второто тримесечие. Годишният темп на инфлацията в Румъния достигна 2,1% през ноември 2020 г., най-ниската стойност от септември 2017 г. и в сравнение с 2,2% през предходния месец и под пазарните прогнози за растеж от 2,2%. Инфлацията на храните се забави до 22-месечно дъно от 3,8% през ноември от 4,3% през октомври, докато инфлацията на услугите намаля до 2,8% през ноември от 2,9% през предходния месец. Междувременно цените на нехранителните стоки продължиха да нарастват (0.8% спрямо 0.6%). На месечна база потребителските цени нараснаха с 0.1% през ноември, след повишение от 0.2% през октомври. Сезонно коригираната безработица в Румъния нарасна до 5,3% през октомври 2020 г. от ревизираната надолу 5,1% през предходния месец. **Очакваме спад на БВП в Румъния от -5,1% през 2020 г. и възстановяване от 4,0% през 2021 г.**

Обединено кралство Великобритания

БВП на Обединеното кралство се увеличи с 15,5% през трето тримесечие 2020 г., като частично се възстанови от рекордния спад от -19,8%, наблюдаван през предходния период, и в сравнение с пазарните очаквания за ръст от 15,8%, показва предварителна оценка. Това беше най-силният темп на разширяване на икономиката от началото на серията през 1955 г., отразявайки продължаващото облекчаване на ограниченията за блокиране, както и известно възстановяване на активността от стръмния спад през април. Брутният вътрешен продукт на Великобритания се сви с -9,6% на годишна база през третото тримесечие на 2020 г., след рекорден спад от -21,5% през предходния тримесечен период и в сравнение с пазарните очаквания за спад от -9,4%, показва предварителна оценка. Икономиката започна да се възстановява, тъй като ограниченията за движение намаляха през юни, юли, август и септември. Потреблението на домакинствата се е увеличило с 18,3% (срещу -26,3% през второто тримесечие), дължащо се на по-високите разходи за ресторанти и хотели и транспорт, а бруто образуването на основен капитал е нараснало с 15,1% (срещу -21,6% през второто тримесечие), стимулирано от инвестициите в жилища и бизнес инвестициите. И все пак потреблението на домакинствата и бизнес инвестициите останаха доста под нивата преди пандемията. Годишната инфлация в Обединеното кралство се увеличи до 0,7% през октомври 2020 г. от 0,5% през септември, над прогнозите от 0,6%. Това е най-високата стойност от три месеца, на фона на скок в цените на дрехите (0% срещу -1,5% през септември); храна (0,6% срещу -0,1%); мебели и килими (0,1% срещу -0,5%). Цените се увеличиха по-бързо за транспорт (1,2% срещу 0,9%; и различни стоки и услуги (0,8% срещу 0,7%), докато разходите за отдих и култура намаляха (2% срещу 2,4%), а жилищата и комуналните услуги спаднаха (-1,3% спрямо -0,9). На месечна база потребителските цени спряха на 0%, след повишение от 0,4% през септември и в сравнение с пазарните очаквания за спад от -0,1%. Равнището на безработица в Обединеното кралство се увеличи до 4,8% през трите месеца до септември 2020 г., по-високо от 4,5% през предходния период и 3,9% година по-рано. Това е най-високият процент на безработица от последното тримесечие на 2016 г. на фона на кризата поради коронавирусната пандемия. Цифрите бяха в съответствие с прогнозите. Периодът от юли до септември 2020 г. също показва рекорден брой съкращения (нараснали с 181 000 до 314 000), докато процентът на заетост продължи да спада до 75,3%. Общият брой на отработените седмични часове е бил 925 милиона, което е с 127,6 милиона по-малко спрямо предходната година, но с рекордните 83,1 милиона часа в сравнение с предходното тримесечие. Търговията с ЕС е много по-важна за британската икономика, отколкото търговията с Обединеното кралство за ЕС, бъдещите трудности ще паднат далеч по-силно върху бизнеса и домакинствата от Обединеното кралство. С обемите на търговията, съкратени поради последиците от пандемията, логистичните проблеми и нарушенията, свързани с транспорта, може да са по-слабо изразени в началото на 2021 г., отколкото се опасявахме преди пандемията. Забавянето на активността, свързано с Брекзит, обаче ще бъде централна характеристика на икономиката на Обединеното кралство през следващата година. **За Великобритания очакваме спад от -11,0% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Обединеното кралство от 5.0% през 2021 г.**

Декември 2020 г.

САЩ

Икономиката на САЩ нарасна с 33,1% на тримесечна база през третото тримесечие на 2020, в съответствие с предварителната оценка. Това е най-големият растеж досега, след рекордния спад от -31,4% през второто тримесечие, тъй като икономиката се възстановява от коронавирусната пандемия. Ревизиите нагоре към инвестициите в бизнеса и жилищата и износа бяха компенсирани от ревизиите надолу към личното и публичното потребление и инвестициите в частни материални запаси. И все пак индивидуалните разходи бяха основният двигател на растежа, подпомогнат от чекове и седмични обезщетения за безработица от федералния Закон за грижите. БВП обаче все още е с 3,5% под нивото преди пандемията и въпреки че се очаква коронавирусната ваксина да бъде готова скоро, пандемията далеч не е контролирана. Също така само около половината от 22-те милиона загубени работни места са възстановени до момента и все още не е одобрен нов законопроект за стимулиране. Брутният вътрешен продукт (БВП) в САЩ се е свил с -2,9% през третото тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. Годишният темп на инфлация в САЩ е непроменен от 1,2% през ноември 2020 г., същия като през октомври и малко по-висок от пазарните прогнози от 1,1%. Цените се повишиха по-бързо за новите превозни средства (1.6% срещу 1.5%), но се забавиха за храните (3.7% срещу 3.9%), хотели (1.9% срещу 2%) и употребявани автомобили и камиони (10.9% срещу 11.5%). Също така, разходите за стоки за медицински грижи (-1,1% срещу -0,8% през септември) и енергията (-9,4% срещу -9,2%) намаляха допълнително (-9,4% срещу -9,2%), докато дефлацията се смекчи за транспортните услуги (-3,4% срещу -5,1%) и облеклото (-5,2% срещу -5,5%). На месечна база потребителските цени са се увеличили с 0,2%, по-високо от плоските показатели 0% през октомври и очакванията от 0,1%. Основният индекс, който изключва храните и енергията, нарасна с 0,2% на месец и с 1,6% на годишна база. Равнището на безработица в САЩ спадна до 6,7% през ноември 2020 г. от 6,9% от предходния месец и в сравнение с пазарните очаквания от 6,8%, тъй като по-малко хора търсеха работа. Броят на безработните е намалял с 326 хиляди до 10,7 милиона, а нивото на заетост е намаляло със 74 хиляди до 149,7 милиона. Процентът на участие на работната сила спадна до 61,5% през ноември, -1,9% под нивото си от февруари. Съотношението заетост-население е малко променено на 57,3%, с -3,8% по-ниско в сравнение с февруари. Освен краткосрочното нарастване на случаите на коронавирусни инфекции, блокирането на фискалните стимули остава основна грижа. Засега Конгресът не успя да постигне споразумение за по-нататъшна фискална подкрепа и това е на фона на предстоящ краен срок, за да се избегне спирането на правителството. Очакваме обаче да бъде одобрен нов фискален пакет, който заедно с предстоящото въвеждане на ваксини ще насочи САЩ към редовна нормализация на икономическата дейност. **Като цяло леко увеличихме перспективите за реалния БВП до -3,6% от -3,7% през 2020 г., което има въздействащ ефект за годишния растеж през 2021 г., който беше ревизиран нагоре от 4,0% на 4,2%.**

Япония

Японската икономика постигна рекордните 5,3% спрямо тримесечието през трите месеца до септември 2020 г., по-добре от първоначалната прогноза за 5% растеж и се възстановява от ревизирания спад от -8,3% през предходния период. Частното потребление се възстанови стабилно (5,1% срещу -8,3% през второто тримесечие), докато публичните разходи нараснаха с по-бързи темпове (2,8% срещу 0,3%). В същото време бруто образуването на основен капитал се свива с много по-меки темпове (-2,3% срещу -3,2%). Нетната търговия допринесе положително за растежа, тъй като износет се увеличи със 7,0% (от -17,1% през второто тримесечие), докато вносет спадна с -8,8% (от 1,4% през второто тримесечие). Брутният вътрешен продукт (БВП) в Япония се сви с -5,80% през третото тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. Потребителските цени в Япония спаднаха с -0,4% през октомври на годишна база, след като останаха непроменени 0% през предходния месец, тъй като пандемията продължи да забавя потреблението. Спадът е по-рязък от очакваните с консенсус -0,3% и е най-силен за повече от 4 години. Инфлацията на храните е спаднала до 1,1% от 1,9%. Цените паднаха за образование (-2,1%), култура и отдых (-4%), медицински грижи (-0,5%) и комунални услуги (-2,9%). Също така цените за транспорт и комуникации спаднаха с 0,9%, след като се увеличиха с 0,4% през септември. На месечна база потребителските цени спаднаха с -0,1% за трети месец. Основните потребителски цени, които не включват прясна храна, намаляха с -0,7% след спада -0,3% през предходния месец. Безработицата в Япония нарасна до 3,1% през октомври от 3,0% през предходния месец спрямо 2,4% през същия месец на предходната година. Тази стойност отговаря на очакванията на пазара и е най-високата от май 2017 г. насам. **Ние очакваме БВП на Япония да се свие с -5,5% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Япония от 2,5% през 2021 година.**

Китай

Китайската икономика нараства с 4,9% на годишна база през третото тримесечие на 2020 г., по-бързо от 3,2% растеж през второто тримесечие, но под прогнозите за 5,2% ръст. Въпреки че тази стойност е по-ниска от очакваната, има признаци, че растежа най-накрая се ускорява от потреблението след подкрепеното от държавата индустриално възстановяване. Продажбите на дребно нараснаха с 3,3% на годишна база през септември, над прогнозите и най-високите показатели досега тази година. Промисленото производство се е увеличило с 6,9%, също по-високо от очакваното и най-големият ръст през 2020 г. За първите девет месеца на годината икономиката се е разраснала с 0,7%, възстановявайки цялата загуба през първото полугодие, като първичната индустрия се е увеличила с 2,3 %, вторичната 0,9% и секторът на услугите 0,4%. Нарастващото глобално търсене на медицинско оборудване и технологии за работа въкщи стимулира износа, докато правителствената подкрепа, включително повече фискални разходи, данъчни облекчения и намаляване на лихвените проценти и изискванията за резерви на банките, също спомогна за засилване на възстановяването. Китайската икономика нарасна със сезонно коригирано 2.7% спрямо тримесечието през трите месеца до септември 2020 г., след ревизиран нагоре растеж от 11.7% през предходното тримесечие и под пазарните очаквания от 3.2% разширяване. Индексът на потребителските цени в Китай неочаквано се понижи с -0,5% на годишна база през ноември 2020 г., след като се повиши с 0,5% месец по-рано и в сравнение с консенсуса на пазара за 0%. Това е първият процент на дефлация от октомври 2009 г., тъй като цените на хранителните продукти спаднаха за първи път от близо три години (-2%), след като цените на свинското месо се срутиха след покачването миналата година поради избухването на африканските свинска чума. Също така имаше спад в цената на транспорта (-3,9% срещу -3,9% през октомври); наемите, гориво и комунални услуги (-0,6% срещу -0,7%); и облекло (-0,3% срещу -0,3%). На месечна база потребителските цени спаднаха с -0,6%, най-големият спад от май и след спад от -0,3% през октомври. Безработицата в Китай е намаляла до 5,20% през ноември от 5,30% през октомври 2020 г. Китай, който е водещ в световен мащаб по отношение на възстановяването след блокиране, също отбелязва още увеличение на растежа. **Предвид относителната сила на растеж през третото тримесечие и факта, че пандемията в Китай остава предимно под контрол, ние увеличихме ръста на китайския БВП до 2,1% през 2020 г. и 8,5% през 2021 г.**

Турция

Турската икономика нарасна с 6,7% на годишна база през третото тримесечие на 2020 г., след -9,9% спад през предходния период и значително над прогнозите от 4,8%, тъй като икономиката се възстановява от удара и блокирането поради коронавирусната пандемия. Най-голям ръст се наблюдава във финансовите и застрахователните дейности (41,1%); информация и комуникация (15%); промишленост (8%); строителство (6,4%); селско стопанство (6,2%); дейности с недвижими имоти (2,8%); публична администрация, образование, човешко здраве и социални дейности (0,8%); и услуги (0,8%). За разлика от тях, професионалните, административните и спомагателните услуги се свиха с -4,5%. На тримесечна база икономиката нараства с 15,6%, след рекордния спад от 10,8% през предходния период, тъй като икономиката се възстановява от удара на коронавирусната пандемия. Турската лира се задържа стабилно на ниво 7,8 спрямо щатския долар, след като администрацията на Тръмп в понеделник наложи санкции на съюзника си от НАТО Турция заради закупуването на зенитната руска отбрана С-400. Мерките бяха насочени към висшия орган за развитие на отбраната в страната, докато инвеститорите очакваха те да бъдат по-лоши. Междувременно ЕС също се готви да обяви нови санкции срещу Турция заради средиземноморския спор за газа. По отношение на паричната политика централната банка на Турция вижда повишаване на лихвените проценти с още 100-150 базисни точки, когато се срещне следващата седмица, след като инфлацията на потребителските цени в страната се повиши до 14% през ноември, най-високата от август 2019 г. и доста над целта от 3% -7%. Турската лира се представи най-зле на развиващите се пазари тази година, след като достигна рекордно ниско ниво от 8,6 спрямо щатския долар миналия месец. Инфлацията в Турция се повиши до 14,03% през ноември 2020 г. от 11,89% през октомври, надминавайки пазарните прогнози от 12,6%. Това е най-високото отчитане от август миналата година наред обезценяващата се турска лира. Инфлацията на храните и безалкохолните напитки се ускори до 18-месечен връх от 21,08% от 16,5%. На месечна база потребителските цени се увеличиха с 2,3%, след повишение от 2,1% през октомври и над пазарните очаквания за ръст от 1%. Равнището на безработица в Турция е спаднало до 12,7% през септември 2020 г. от 13,8% през съответния месец на предходната година, най-ниското от ноември 2018 г. Равнището на безработица на възраст между 15 и 24 години е спаднало до 24,3% от 26,1% през септември 2019 г. **Очакваме спад на БВП в Турция от -1,5% през 2020 г. и възстановяване от 3,5% през 2021 г.**

Политика на централните банки

ЕЦБ

ЕЦБ Решения, свързани с паричната политика 10 декември 2020 г. С оглед на икономическите последици от новата вълна на пандемията Управителният съвет рекалибрира както следва своите инструменти по паричната политика:

Първо, лихвеният процент по основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и депозитното улеснение остават непроменени – съответно 0,00%, 0,25% и -0,50%. Управителният съвет очаква основните лихвени проценти на ЕЦБ да се задържат на сегашното си или по-ниско равнище, докато той не отбележи, че перспективите за инфлацията се доближават солидно към равнище, достатъчно близко, но под 2% в рамките на прогнозния период, и че това доближаване е намерило устойчиво отражение в базовата инфлационна динамика.

Второ, Управителният съвет реши да увеличи размера на програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия (PEPP) с 500 млрд. евро до общо 1850 млрд. евро. Освен това срокът за нетните покупки по PEPP се удължава най-малко до края на март 2022 г. Във всеки случай Управителният съвет ще извършва нетни покупки на активи, докато не прецени, че кризата с коронавируса е отминала.

Управителният съвет реши също така да удължи реинвестирането на погашенията по главници на ценни книжа с настъпващ падеж, придобити по PEPP, най-малко до края на 2023 г. Във всеки случай, бъдещото постепенно ликвидирание на портфейла по PEPP ще бъде управлявано така, че да се избегне възпрепятстване на целесъобразната позиция на паричната политика.

Трето, Управителният съвет реши да рекалибрира допълнително условията по третата поредица целеви операции по дългосрочно рефинансиране (TLTRO III). По-специално, той реши да удължи с дванадесет месеца – до юни 2022 г. – срока, в който ще се прилагат значително по-благоприятни условия. Освен това между юни и декември 2021 г. ще се проведат три допълнителни операции. Управителният съвет реши също да увеличи общия размер на средствата, които контрагентите имат право да вземат в заем в операциите от TLTRO III, от 50% на 55% от наличностите им на допустими кредити. За да се насърчат банките да поддържат текущото равнище на банково кредитиране, рекалибрираните условия за заемане на средства по TLTRO III ще бъдат предоставени само на банки, които постигнат ново целево равнище на кредитиране.

Четвърто, Управителният съвет реши да удължи до юни 2022 г. приложението на набора от мерки за облекчаване на изискванията към обезпеченията, които прие на 7 и 22 април 2020 г. Удължаването на тези мерки ще продължи да осигурява възможност на банките да се възползват в пълна степен от операциите на Евросистемата за предоставяне на ликвидност, най-вече от рекалибрираните TLTRO. Управителният съвет ще подложи на преоценка мерките за облекчаване на изискванията към обезпеченията преди юни 2022 г., за да гарантира, че участието на контрагентите на Евросистемата в операциите от TLTRO III няма да бъде неблагоприятно засегнато.

Пето, Управителният съвет реши също да предложи през 2021 г. четири допълнителни операции по дългосрочно рефинансиране в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия (PELTRO), които ще продължат да осигуряват ефикасен предпазен механизъм по отношение на ликвидността.

Шесто, нетните покупки по програмата за закупуване на активи ще продължат с месечен темп от 20 млрд. евро. Управителният съвет продължава да очаква месечните нетни покупки на активи по програмата за закупуване на активи да продължат толкова дълго, колкото е необходимо, за да засилят нерестриktivното въздействие на основните лихвени проценти на ЕЦБ, и да приключат малко преди той да започне да ги повишава.

Управителният съвет възнамерява също да продължи да реинвестира изцяло погашенията по главници на ценни книжа с настъпващ падеж, придобити по програмата за закупуване на активи, за продължителен период от време след датата, на която започне да повишава основните лихвени проценти на ЕЦБ, и във всеки случай толкова дълго, колкото е необходимо за поддържането на благоприятни условия на ликвидност и значителна степен на парично стимулиране.

Седмо, репо инструментът на Евросистемата за централни банки (EUREP) и всички временни суап линии и репо линии с централни банки извън еврозоната ще бъдат удължени до март 2022 г.

И накрая, Управителният съвет реши да продължи да провежда редовните си кредитни операции като търгове с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение при съществуващите условия, докато е необходимо.

Приетите мерки по паричната политика ще допринесат за запазване на благоприятните условия на финансиране, докато трае пандемията, подпомагайки притока на кредит към всички сектори на икономиката, подкрепяйки икономическата активност и запазвайки ценовата стабилност в средносрочен план. Същевременно несигурността остава висока, включително що се отнася до динамиката на пандемията и графика на прилагане на ваксините. Ще продължим да наблюдаваме динамиката на обменния курс що се отнася до възможните последици за средносрочните перспективи за инфлацията. Ето защо Управителният съвет остава в готовност да коригира всички свои инструменти, както е целесъобразно, за да осигури устойчиво доближаване на инфлацията към целевото равнище в съответствие със стремежа си към симетрия.

Декември 2020 г.

Централна банка на Англия

Основният лихвен процент на Банката на Англия остава 0,1% - декември 2020 г. Резюме на паричната политика и протокол от заседанието на Комитета по паричната политика, публикуван на 17 декември 2020 г. Комитетът по парична политика на Банката на Англия (MPC) определя паричната политика, за да постигне целта за инфлация от 2% и по начин, който помага да се поддържа растеж и заетост. На своето заседание, приключващо на 16 декември 2020 г., Комитетът прецени, че съществуващата позиция на паричната политика остава подходяща. Комитетът по паричната политика гласува единодушно да поддържа основния лихвен процент на 0,1%. Комитетът гласува единодушно за Английската централна банка да поддържа общата сума на покупки на деноминирани в стерлинги нефинансови корпоративни облигации с инвестиционен клас, финансирани чрез издаване на резерви на централната банка, на 20 милиарда паунда. Комитетът гласува единодушно за Банката на Англия да продължи с програмата за закупуване на държавни облигации в Обединеното кралство на стойност 100 милиарда паунда, финансирана чрез издаване на резерви на централната банка, както и да започне предварително обявената програма за закупуване на държавни облигации в Обединеното кралство в размер на 150 милиарда британски лири, финансиран чрез издаване на резерви на централната банка, като се запазва целта за размера на тези покупки на държавни облигации на 875 милиарда паунда и така общият целеви запас от покупки на активи на 895 милиарда паунда. Централните прогнози на Комитета по паричната политика в Доклада за паричната политика през ноември предполагат, че пандемията ще тежи върху краткосрочните разходи в по-голяма степен, отколкото се прогнозира в августовския доклад, предвид новите ограничения, обявени през октомври в отговор на нарастващите случаи на вирусни инфекции. Те бяха обусловени и от предположението, че Обединеното кралство, след като напусна единния пазар и Митническия съюз на 1 януари 2021 г., незабавно премина към споразумение за свободна търговия с Европейския съюз. В зависимост от тези предположения, се очаква БВП на Обединеното кралство да спадне през четвъртото тримесечие на 2020 г. и след това да се повиши, тъй като се предполага, че ограниченията ще отслабнат. Въпреки това се очакваше равнището на безработица да се увеличи значително, в съответствие с материалната степен на свободен капацитет, преди постепенно да намалява. В зависимост от преобладаващите пазарни доходности, инфлацията се очаква да бъде около 2% след две години. Основната новина от ноемврийския доклад е успешното изпробване на някои Covid ваксини и първоначалните планове да бъдат широко разпространени през първата половина на следващата година. Това вероятно ще намали отрицателните рискове за икономическите перспективи от Covid, предварително идентифицирани от Комитета. Финансовите пазари в световен мащаб и някои проучвания на бизнеса и потребителите реагираха положително на тези развития, които вероятно ще подпомогнат бъдещата дейност в Обединеното кралство и в световен мащаб. Независимо от това, скорошната активност в световен мащаб е повлияна от увеличаването на случаите на Covid и свързаното с това повторно налагане на ограничения. Претегленият в Обединеното кралство ръст на БВП през четвъртото тримесечие на 2020 г. вероятно ще бъде малко по-слаб от очакваното по време на ноемврийския доклад. Инфлацията се очаква да нарасне доста рязко към целта през пролетта, тъй като намалението на ДДС приключва и големият спад в цените на енергията по-рано тази година отпада от годишното сравнение. Перспективите за икономиката остават необичайно несигурни. Това зависи от развитието на пандемията и мерките, предприети за защита на общественото здраве, както и от естеството и прехода към новите търговски договорености между Европейския съюз и Обединеното кралство. Това също ще зависи от реакциите на домакинствата, бизнеса и финансовите пазари на тези развития.

Федерален резерв

Федералният резерв издава изявление на Федералния комитет за открит пазар на 16 декември 2020 г. Пандемията на COVID-19 причинява огромни човешки и икономически затруднения в Съединените щати и по света. Икономическата активност и заетостта продължават да се възстановяват, но остават доста под нивата си в началото на годината. По-слабото търсене и по-ранните спадове на цените на петрола задържат потребителската инфлация. Като цяло финансовите условия остават приспособими, отчасти отразяващи политически мерки в подкрепа на икономиката и потока на кредити за домакинствата и бизнеса в САЩ. Развитието на икономиката ще зависи значително от хода на вируса. Продължаващата криза в общественото здраве ще продължи да влияе върху икономическата активност, заетостта и инфлацията в близко бъдеще и крие значителни рискове за икономическите перспективи в средносрочен план. Комитетът се стреми да постигне максимална заетост и инфлация в размер на 2% в дългосрочен план. Тъй като инфлацията продължава да се движи постоянно под тази по-дългосрочна цел, Комитетът ще се стреми да постигне инфлация умерено над 2% за известно време, така че инфлацията да бъде средно 2% с течение на времето, а дългосрочните инфлационни очаквания да останат добре закрепени на 2%. Комитетът очаква да запази приспособима позиция на паричната политика, докато не се постигнат тези резултати.

Декември 2020 г.

Комитетът реши да запази целевия диапазон за лихвения дял на федералните фондове на 0 до 0,25% и очаква да е целесъобразно да се запази този целеви диапазон, докато условията на пазара на труда достигнат нива, съответстващи на оценките на Комитета за максимална заетост и инфлация се повиши до 2 % и е на път да превиши умерено 2% за известно време. Освен това Федералният резерв ще продължи да увеличава своите притежания на държавни ценни книжа с най-малко 80 милиарда щатски долара на месец и на обезпечени с ипотечни ценни книжа агенции с най-малко 40 милиарда щатски долара на месец, докато не бъде постигнат съществен по-нататъшен напредък към максималната заетост на Комитета и целите за ценова стабилност. Тези покупки на активи спомагат за насърчаване на гладкото функциониране на пазара и приспособяване на финансовите условия, като по този начин подпомагат потока от кредити за домакинствата и бизнеса. При оценката на подходящата позиция на паричната политика Комитетът ще продължи да наблюдава последиците от постъпващата информация за икономическите перспективи. Комитетът ще бъде готов да коригира позицията на паричната политика, ако е необходимо, ако възникнат рискове, които могат да попречат на постигането на целите на Комитета. Оценките на Комитета ще вземат предвид широк спектър от информация, включително показания за общественото здраве, условията на пазара на труда, инфлационния натиск и инфлационните очаквания, както и финансовите и международните развития.

Японска централна банка

Японската икономика се е повишила, но темпът на подобрене се очаква да бъде само умерен, докато бдителността срещу новия коронавирус (COVID-19) продължава. В тази ситуация финансирането, главно на фирми, засега вероятно ще остане под стрес. Предвид тези обстоятелства Банката на Япония прецени за уместно да удължи с 6 месеца продължителността на Специалната програма за подпомагане на финансирането в отговор на новия коронавирус (COVID-19) и да направи корекции в програмата с оглед продължаване на подкрепата финансиране, главно на фирми. За тази цел на проведената днес 18.12.2020 г. среща по паричната политика (MPM) Съветът по политиката на Банката на Япония взе решение за следното. В зависимост от бъдещото въздействие на COVID-19, Банката на Япония ще обмисли допълнително удължаване на програмата, ако е необходимо. (1) Допълнителни покупки на краткосрочни и дългосрочни корпоративни облигации (единодушно гласуване) Банката на Япония ще удължи продължителността на допълнителните покупки на краткосрочни и дългосрочни корпоративни облигации с 6 месеца до края на септември 2021 г. Тя ще продължи да извършва покупки на тези активи с горна граница на непогасената сума от общо около 20 трилиона йени. От 20 трилиона JPY, 15 трилиона JPY ще бъдат за допълнителни покупки на краткосрочни и дългосрочни корпоративни облигации и ще бъдат разпределени между всеки актив в зависимост от пазарните условия. (2) Операции за предоставяне на специални средства за улесняване на финансирането в отговор на новия коронавирус (COVID-19) (единодушно гласуване) Банката на Япония ще удължи продължителността на операциите за предоставяне на специални средства за улесняване на финансирането в отговор на новия коронавирус COVID-19) до 6 месеца до края на септември 2021 г. Освен това, за да насърчи допълнително активно частните финансови институции да отпускат заеми сами в отговор на COVID-19 главно за малки и средни фирми, Банката на Япония ще премахне горната граница на средствата, която предоставя на всеки допустим контрагент (т.е. 100 милиарда йени) срещу заеми, които частните финансови институции дават сами, които са част от допустимите заеми по тази операция. 2. Банката на Япония реши да определи следните насоки за пазарни операции, както и за покупки на борсово търгувани фондове (ETF) и японски инвестиционни тръстове за недвижими имоти (J-REITs). (1) Контрол на кривата на доходност (мнозинство от 8-1). Краткосрочният лихвен процент на политиката: Банката на Япония ще приложи отрицателен лихвен процент от минус -0,1% към салдата по политически лихви по текущи сметки, държани от финансови институции в Банката на Япония. Дългосрочният лихвен процент: Банката на Япония ще закупи необходимото количество японски държавни облигации (JGB), без да определя горна граница, така че 10-годишните доходи на JGB да останат на около 0%. При това доходността може да се движи нагоре и надолу до известна степен, главно в зависимост от развитието на икономическата дейност и цените (2) Покупки на борсово търгувани фондове ETF и японски инвестиционни тръстове за недвижими имоти J-REIT (единодушно гласуване) Банката на Япония ще купува активно ETF и J-REIT за момента, така че непогасените им суми да се увеличават с годишни темпове с горната граница от около 12 трилиона йени и около 180 милиарда йени, съответно. 3. Банката на Япония ще продължи с „Количествено и качествено парично улеснение (QQE) с контрол на кривата на доходност“, целяща постигане на целта за ценова стабилност от 2%, стига да е необходимо за поддържането на тази цел по стабилен начин. Тя ще продължи да разширява паричната база, докато годишният темп на нарастване на наблюдавания индекс на потребителските цени (CPI, всички артикули без пресни храни) надвиши 2% и остане над целта по стабилен начин. Банката на Япония ще продължи да подкрепя финансирането основно на фирми и да поддържа стабилност на финансовите пазари чрез (1) Специалната програма за подпомагане на финансирането в отговор на новия коронавирус (COVID-19), (2) достатъчно предоставяне на йени и чуждестранни валутни фондове, без да се определят горни граници главно чрез закупуване на японски държавни облигации и извършване на операции по предоставяне на средства в щатски долари

и (3) активни покупки на борсово търгувани фондове ETF и японски инвестиционни тръстове за недвижими имоти J-REIT. Засега Банката на Япония ще следи отблизо въздействието на COVID-19 и няма да се поколебае да предприеме допълнителни мерки за облекчаване, ако е необходимо, а също така очаква краткосрочните и дългосрочните лихвени проценти да останат на нивата в момента или на по-ниски нива. 4. Като се има предвид, че се очаква икономическата активност и цените да продължат да бъдат подложени на низходящ натиск за продължителен период поради въздействието на COVID-19, Банката на Япония ще извърши оценка за по-нататъшно ефективно и устойчиво парично облекчаване с оглед подкрепа на икономика и по този начин постига целта за ценова стабилност от 2%. По този начин, тъй като рамката на „Количествено и качествено парично улеснение QQE с контрол на кривата на доходност“ работи добре към днешна дата, Банката на Япония преценява, че няма нужда да я променяте. Банката на Япония ще направи оценка на различни мерки, проведени в рамките на тази рамка, и ще оповести публично своите констатации, вероятно на срещата по паричната политика (MPM) през март 2021 г.

Китайска централна банка

Китайската народна банка (PBOC) остави своите референтни лихвени проценти стабилни за седмия пореден месец на фиксирането си през ноември 20.11.2020 г., след като по-рано остави без промяна лихвения процент по средносрочни заеми, на фона на усилията да се поддържат условия, приспособими за подпомагане на възстановяването от блокирането поради COVID-19. Едногодишният лихвен процент по заема (LPR) остава непроменен на ниво от 3.85% след две намаления тази година, докато петгодишният остава на 4.65%. Комитетът по паричната политика на Китайската народна банка (PBC) проведе третото тримесечно заседание през 2020 г. (своето 90-то заседание) на 25 септември 2020 г. в Пекин. Присъстващите се съгласиха, че от началото на тази година са постигнати големи постижения в координирането на ограничаването на пандемията и икономиката се възстановява стабилно. Здравата парична политика е ориентирана към бъдещето, целенасочена и навременна, позволявайки енергична подкрепа за ограничаването на пандемията, възобновяването на работата и производството и развитието на реалната икономика. С ефективното управление на финансовите рискове качеството и ефективността на финансовия сектор, обслужващ реалната икономика, постепенно се подобряват. Преходът на ценовата база за непогасени заеми с плаваща лихва е завършен успешно. Реформата на основния лихвен процент (LPR) непрекъснато изплаща дивиденди, като ефективността на трансмисията на паричната политика се повишава, а лихвените проценти намаляват значително. Като остава като цяло стабилен, обменният курс на юана се движи в двете посоки с по-голяма гъвкавост и играе роля на стабилизатор за макроикономиката. На срещата беше посочено, че тъй като задграничните пандемични ситуации и световната икономика остават тежки и сложни, трябва да се положат усилия за подобряване на изследванията и анализа на международната икономическа ситуация, засилване на координацията на международните макроикономически политики, концентриране върху решаването на собствените проблеми, да подобрява дизайна и корекциите на междуцикличната политика и да подкрепя висококачествено икономическо развитие. Китайската народна банка ще провежда стабилна парична политика по по-гъвкав, подходящ и добре целенасочен начин и ще използва комбинация от инструменти на паричната политика и ще въведе нови, за да поддържа адекватната ликвидност на разумно ниво. Структурните инструменти на паричната политика ще бъдат ефективно използвани за точно осигуряване на ликвидност, за да се засили „прекият обхват“ на политиките. Китайската народна банка ще продължи да използва правилно квотата от 1 трилион юана за отпускане на заеми от централната банка и дисконтово кредити от централната банка за приобщаващо финансиране, добре прилага двата инструмента на паричната политика, които позволяват пряка подкрепа за реалната икономика, гарантира, че отложените изплащания на приобщаващи заеми са приложими за всички допустими микро- и малки предприятия (MSB) и значително увеличават дела на необезпечените приобщаващи заеми на микро- и малките предприятия. Структурната реформа на финансовия сектор от страна на предлагането ще бъде задълбочена, за да насочи големите банки да съсредоточат повече внимание върху финансовото приобщаване и да насърчи малките и средните банки да се съсредоточат върху основния си бизнес и отговорности, като по този начин ще развие модерна финансова система с голяма адаптивност, конкурентоспособност и приобщаване. Китайската народна банка също ще се стреми да премахне препятствията в предаването на паричната политика, да продължи да освобождава потенциала на реформата за намаляване на лихвените проценти по заеми, да приема комбинация от политики за значително намаляване на общите финансови разходи, да насърчава финансовите институции да засилят подкрепата за реална икономика, укрепват слабите връзки и насърчават силните страни и гарантират, че новото финансиране се насочва главно към производствения сектор и микро, малките и средните предприятия (ММСП). С тези усилия ние очакваме да направим финансова подкрепа за частните предприятия, съизмерима с техния принос за социално-икономическото развитие, да изградим триъгълна рамка, в която системата за предлагане, системата за търсене и финансовата система да се подкрепят взаимно и да улеснят формиране на нов модел на развитие на двойно обръщение с вътрешно обръщение като основно и като международното и вътрешното обръщение се улесняват взаимно. Ще бъдат взети мерки и за по-нататъшно разширяване на двупосочното отваряне на финансовия сектор на високо ниво и подобряване на икономическия и финансов надзор и способността за управление на риска в отворена икономика.

Придържайки се към основния принцип за осъществяване на напредък, като същевременно гарантира стабилност и стратегическата ориентация на структурните корекции, Китайската народна банка ще има твърдо предвид стратегическата основа на разширяване на вътрешното търсене, ще предприеме солидни стъпки за осигуряване на стабилност на шестте фронта (заетост, финансов сектор, външна търговия, чуждестранни инвестиции, вътрешни инвестиции и очаквания) и да изпълни изцяло задачата за поддържане на сигурността в шестте области (заетост на жителите, основен поминък на хората, операции на пазарни субекти, хранителна и енергийна сигурност, стабилна индустриални вериги и вериги на доставки, както и нормалното функциониране на местните власти). Пазарната реформа на лихвените проценти ще бъде задълбочена, лихвените проценти ще бъдат допълнително намалени, а обменният курс на юана ще бъде поддържан основно стабилен на адаптивно и равновесно ниво. Ще бъдат предприети ефективни мерки за предотвратяване и обезвреждане на основните финансови рискове, ще се установи, че не трябва да възникват системни финансови рискове и ще се постигне дългосрочен баланс между стабилизиране на растежа и предотвратяване на рисковете.

Турска централна банка

Централна банка на Република Турция Основна рамка на паричната и валутната политика за 2021 г.

Погледнато към 2021 г., рисковете от кумулативния натиск върху разходите, произтичащи главно от валутния курс, възходящия курс на международните цени на суровините и нарастващите инфлационни очаквания остават ключови за ценовото поведение и перспективите за инфлация. Тези възходящи рискове за инфлацията изискват позицията на паричната политика да бъде строга и решаваща през 2021 г. Позицията на паричната политика ще бъде определена, като се вземат предвид тези рискове и с акцент върху намаляване на инфлацията и постигане на ценова стабилност в средносрочен план. През 2021 г. ще бъдат взети под внимание всички фактори, влияещи върху инфлацията, и стегнатостта на паричната политика ще бъде решително поддържана, докато не се получат силни показатели, които сочат към ценова стабилност и траен спад на инфлацията. Централната банка на Република Турция (CBRT) ще приложи решително всички елементи на рамката за насочване на инфлацията през 2021 г. Средносрочната цел за инфлация от 5%, определена съвместно с правителството, е запазена. Осъзнавайки своята отговорност за постигането на тази цел, Централната банка на Република Турция ще остане решителна и решителна през целевия хоризонт. Решенията за паричната политика ще се вземат, като се даде приоритет на ценовата стабилност. Основният инструмент на Централната банка на Република Турция е лихвения процент по едноседмичният репо-търг. Коридорът на лихвените проценти, който се използва за ограничаване на колебанията в рамките на деня в овърнайт лихвените проценти и прозорецът за късна ликвидност (LLW), който изпълнява ролята на Централна банка на Република Турция като кредитор от последна инстанция, няма да се използва като инструмент на паричната политика, с изключение на за гореспоменатите им функции. Резервните изисквания и другите инструменти за ликвидност на турската лира и чуждестранна валута ще бъдат използвани ефективно, за да се осигури гладкото функциониране на механизма за парично предаване и да се ограничат рисковете за макрофинансовата стабилност. Прилагането на режима на плаващ валутен курс ще продължи и валутните курсове ще се определят от баланса на търсенето и предлагането при свободни пазарни условия. Централната банка на Република Турция няма номинален или реален валутен курс. Централната банка на Република Турция няма да извършва сделки за покупка или продажба на валута (FX), за да определи нивото или посоката на валутните курсове. За ефективна парична политика и финансова стабилност валутните резерви на Централната банка на Република Турция ще бъдат укрепени и съответните инструменти ще бъдат използвани за тази цел при подходящи условия по прозрачен начин и в конкретна рамка. Централната банка на Република Турция разглежда ценовата стабилност като предпоставка за финансова стабилност, а финансовата стабилност като един от най-важните фактори за ценовата стабилност. През 2021 г. паричната политика, фокусирана върху ценовата стабилност, се оценява като критична и за съдържане на макрофинансовите рискове. Ангажирана с принципите на прозрачност, предвидимост и отчетност, Централната банка на Република Турция ще засили своята комуникация и разпространение на данни през 2021 г.

Международни цени на стоки

Петрол

Цената на Brent намалява с 0,18 долара за барел или -0,35% до 51,320 долара за барел на 18 декември. Цената на суровия петрол намалява с 0,13 долара за барел или -0,27% до 48,230 долара за барел на 18 декември.

Петролът се задържа близо до деветмесечния връх на 18.12.2020 г., насочвайки се към седмата седмица на подем, на фона на напредъка в новата фискална помощ в САЩ. Президентът Доналд Тръмп в твит на 17.12.2020 г. заяви, че преговорите за стимулиране "изглеждат много добре", докато помощник-демократът на Камарата на САЩ отбеляза, че има увереност, че Камарата може да спази крайния срок за преминаване на разходите и COVID-19 в полунощ 18.12.2020 г. мерки за облекчение. Също така се очаква FDA на САЩ да предостави на ваксината Moderna разрешението за спешна употреба на 18 декември, според съобщения в медиите. В допълнение търговците приветстват новините, че търсенето на рафинирани горива в Китай и Индия е достигнало рекордно високо ниво, когато икономиките им са се възстановили. Междувременно данните от Администрацията за енергийна информация показват по-голямо от очакваното увеличение на запасите от суров петрол в САЩ.

Селскостопански стоки

Към средата на декември 2020 г. цените на основните зърнени контракти по световните борсови пазари се раздвижиха, основно заради оптимистичната нагласа на търговците по отношение на реализацията на износа отвъд океана. Пшеницата в САЩ възвърна възходящия тренд на котировките с плюс 17,00 долара до 272,00 долара/тон, тази във Франция леко спадна с минус 1,75 евро до 207,25 евро/тон. Цената и в Украйна и в Русия след известен застой също добави 6,00 и 8,00 долара до еднаквите 258,00 долара/тон. При царевичката цената в САЩ свали 4,00 долара до 216,00 долара/тон, в Украйна поевтиняване с 2,00 долара и 229,00 долара/тон. Ечемикът в Украйна не промени цената и остана на 223,00 долара/тон, а във Франция плюс 2,00 евро до 202,00 евро/тон. Рапицата в Европейския съюз /Euronext/ след поевтиняването също тръгна нагоре със 7,00 евро 413,00 евро/тон. След като през ноември и началото на декември нерафинираното слънчогледово олио на борсата в Ротердам вървеше ту нагоре, ту надолу, с приближаване края на годината котировките отново се устремиха нагоре с 55,00 долара до 1205,00 долара/тон. Рафинираната захар също почти се върна на цената си отпреди 2 седмици – 403,40 долара/тон на борсата в Лондон. В подкръг „Зърно“ на Софийска стокова борса АД тази седмица за хлебна пшеница котировките купува бяха на 380,00 лева/т, продавачите анонсираха 400,00-410,00 лева/тон. Царевичката се движи от 330,00-340,00 лева/тон купува до 350,00 лева/тон продава. При маслодайния слънчоглед за търсенето от място цените са непроменени – от 800,00 до 830,00 лева/тон, продавачите обявяват 860,00-880,00 лева/тон. Всички цени са без ДДС.

БЪЛГАРИЯ: АКЦЕНТИ И ПРОГНОЗИ

ЗДРАВЕ

Към 20 декември 2020 г. общият брой лабораторно потвърдени инфекции от началото на пандемията е 191 029. Излекуваните са 98 026, а починалите – 6 551. Мерките срещу COVID-19 да останат в сила до 31 януари 2021 г. Причината да прекараме празниците с ограничения е, че заболяемостта в България пада, но недостатъчно. Има основания за плах оптимизъм, но за да се запазят колкото се може повече българи здрави до началото на ваксинацията, ограниченията трябва да останат. Затворени до края на януари догодина остават: игрални зали, нощни барове и заведения, казина. Търговските центрове с изключение на офиси на банки, мобилни оператори, аптеки, зоомагазини. Остават забранени още всякакви колективни събития, конференции и конгреси. Въвеждат се четири изключения: 1) Учениците от 1. до 4. клас ще се върнат в присъствена форма на обучение от 4 януари; 2) От 1 януари ще отворят детските градини и ясли; 3) Ще заработят музеи, галерии, кина и театри, които и досега работеха, при капацитет от 30% и заетост през 1 седалка. 4) Местата за хранене към хотелите ще могат да работят при капацитет 50% и с вечерен час 22 ч. Продължава подкрепата на работниците и бизнеса, като до момента по мерките 60/40 и 80/20 са изплатени над 600 млн. лв. Мярката "Запази ме", по която засегнатите работници получават 24 лева дневно, ще бъде променена от януари. Министерството на труда и социалната политика предлага тази мярка да се трансформира в 75/0. Тоест 75% от осигурителния доход на заетите. Над 1,1 млрд. лева са вложени в подкрепа на бизнеса и са спасени 250 000 работни места. От януари 2021г. стартира нова мярка за компании с 500 000 лв. годишен оборот. Над 1000 компании са подпомогнати със 150 млн. лв., а 24 000 физически лица с кредити за 100 млн. през двете схеми на Българската банка за развитие.

Пандемията COVID-19 може да има по-трайни от очакваното последици. Очаква заетостта да се свие допълнително, а потреблението на домакинствата вероятно ще остане слабо. Очаква се също така бизнес инвестициите да бъдат негативно повлияни от повишената несигурност. Инфлацията се движи под очакванията преди това и в момента се предполага, че ще остане ниска до началото на 2021 г. Ясни рискове за растежа на БВП се очакват през четвъртото тримесечие 2020 г. Има опасения т.нар. "двойна рецесия" (W-образно развитие на икономиката), която може да нанесе трайни вреди на икономиката.

ВЪНШЕН СЕКТОР

Платежен баланс

Текущата и капиталова сметка е отрицателна и възлиза на 51 млн. евро при излишък от 32,6 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври 2020 г. текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 1493 млн. евро (2,6% от БВП) при излишък от 2813,2 млн. евро (4,6% от БВП) за януари – октомври 2019 г. За октомври 2020 г. салдото по текущата сметка е отрицателно и възлиза на 124,3 млн. евро при отрицателно салдо от 3,7 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври 2020 г. текущата сметка е положителна и възлиза на 699 млн. евро (1,2% от БВП) при положително

салдо от 2092,2 млн. евро (3,4% от БВП) за януари – октомври 2019 г. Търговското салдо за октомври 2020 г. е отрицателно в размер на 237,1 млн. евро при дефицит от 244,1 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври 2020 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 1125,4 млн. евро (2% от БВП) при дефицит от 2192,4 млн. евро (3,6% от БВП) за същия период на 2019 г. Износът на стоки е 2513,1 млн. евро за октомври 2020 г., като намалява с 242,5 млн. евро (8,8%) в сравнение с този за октомври 2019 г. (2755,6 млн. евро). За януари – октомври 2020 г. износът е 22 530,9 млн. евро (39,7% от БВП), като намалява с 1839,1 млн. евро (7,5%) в сравнение с този за същия период на 2019 г. (24 370 млн. евро, 39,8% от БВП). Износът за януари – октомври 2019 г. нараства на годишна база с 5,3%. Вносът на стоки за октомври 2020 г. е 2750,2 млн. евро, като намалява с 249,5 млн. евро (8,3%) спрямо октомври 2019 г. (2999,7 млн. евро). За януари – октомври 2020 г. вносът е 23 656,3 млн. евро (41,7% от БВП), като намалява с 2906,1 млн. евро (10,9%) спрямо същия период на 2019 г. (26 562,4 млн. евро, 43,4% от БВП). Вносът за януари – октомври 2019 г. нараства на годишна база с 4,8%. Салдото по услугите е положително в размер на 141,8 млн. евро при положително салдо от 317 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври 2020 г. салдото е положително в размер на 2431 млн. евро (4,3% от БВП) при положително салдо от 4401 млн. евро (7,2% от БВП) за януари – октомври 2019 г. Салдото по статия Първичен доход (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) е положително в размер на 24,4 млн. евро при отрицателно салдо от 119,7 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври 2020 г. салдото е отрицателно в размер на 1217,5 млн. евро (2,1% от БВП) при отрицателно салдо от 1638,5 млн. евро (2,7% от БВП) за януари – октомври 2019 г. Салдото по статия Вторичен доход (която отразява преразпределението на доход) е отрицателно в размер на 53,4 млн. евро при положително салдо от 43,1 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври 2020 г. салдото е положително в размер на 610,9 млн. евро (1,1% от БВП) при положително салдо от 1522 млн. евро (2,5% от БВП) за същия период на 2019 г. Капиталовата сметка е положителна в размер на 73,3 млн. евро при положителна стойност от 36,3 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври 2020 г. капиталовата сметка е положителна – 793,9 млн. евро (1,4% от БВП), при положителна стойност от 721 млн. евро (1,2% от БВП) за януари – октомври 2019 г. Финансовата сметка за октомври 2020 г. е отрицателна в размер на 637,8 млн. евро при положителна стойност от 110,2 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври 2020 г. финансовата сметка е положителна – 3123,7 млн. евро (5,5% от БВП), при положителна стойност от 2511,1 млн. евро (4,1% от БВП) за същия период на 2019 г. **Съотношението на текущата сметка към БВП в България се очаква да достигне 1% през 2020 г. В дългосрочен план се очаква текущата сметка на България към БВП да се движи около 3% през 2021 г. и 0,6% през 2022 г.**

Преки чуждестранни инвестиции

По предварителни данни нетният поток на преките инвестиции в страната за януари – октомври 2020 г., отчетени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията, е положителен в размер на 665,8 млн. евро (1,2% от БВП), като намалява с 455,5 млн. евро (40,6%) спрямо този за януари – октомври 2019 г. (положителен поток от 1121,3 млн. евро, 1,8% от БВП). През октомври 2020 г. потокът е положителен и възлиза на 26,1 млн. евро, при положителен поток от 65 млн. евро за октомври 2019 г. Дяловият капитал (преведени/изтеглени парични и апортни вноски на нерезиденти в/от капитала и резервите на български дружества, както и постъпления/плащания по сделки с недвижими имоти в страната) е отрицателен и възлиза на 1023,3 млн. евро за януари – октомври 2020 г. Той е по-нисък с 530,7 млн. евро от този за януари – октомври 2019 г., който е отрицателен в размер на 492,6 млн. евро. Нетният поток от инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти е положителен в размер на 0,7 млн. евро, при положителен нетен поток от 3,9 млн. евро за януари – октомври 2019 г. По предварителни данни, статия Реинвестиране на печалба (показваща дела на

чуждестранните инвеститори в текущата печалба или загуба на дружеството на база на счетоводни данни за финансовия резултат) е положителна и възлиза на 458,3 млн. евро, при положителна стойност от 636,7 млн. евро за януари – октомври 2019 г. Нетният поток по подстатия Дългови инструменти (промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преките чуждестранни инвеститори по финансови, облигационни и търговски кредити) е положителен и възлиза на 1230,9 млн. евро, при положителна стойност от 977,2 млн. евро за януари – октомври 2019 г. Най-големите нетни потоци по преки инвестиции в страната за януари – октомври 2020 г. са от Нидерландия (473,5 млн. евро), Австрия (211,8 млн. евро), Германия (131,3 млн. евро) и Русия (102,5 млн. евро).

РЕАЛЕН СЕКТОР

Бизнес климат

През ноември 2020 г. стопанската конюнктура в страната се оценява като неблагоприятна. Общият показател на бизнес климата намалява с 4,1 пункта спрямо нивото си от октомври 5,7 индексни пункта, като понижение на показателя е регистрирано в строителството и търговията на дребно.

Промисленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ запазва приблизително нивото си от предходния месец. Анкетата отчита леко намаление на настоящата производствена активност, като и очакванията на промишлените предприемачи за дейността през следващите три месеца са по-умерени. Най-сериозното затруднение за бизнеса остава несигурната икономическа среда, следвана от недостатъчното търсене от страната, факторът „други“ и недостатъчното търсене от чужбина. Относно продажните цени мениджърите предвиждат те да останат без промяна през следващите три месеца.

Строителство. През ноември съставният показател „бизнес климат в строителството“ спада с 9.9 пункта в резултат на влошените оценки и очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Според тях получените нови поръчки през последния месец намаляват, като и прогнозите им за дейността през следващите три месеца са понеблагоприятни. Несигурната икономическа среда продължава да е основният проблем за дейността в сектора, следвана от недостига на работна сила. Регистрирано е и нарастване на негативното въздействие на фактора „други“, който измества на четвърто място затрудненията, свързани с конкуренцията в бранша. По отношение на продажните цени в сектора строителните предприемачи очакват те да запазят своето равнище през следващите три месеца

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ се понижава с 9.9 пункта, което е дължи на по-резервираните оценки и очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията. Песимистични са и прогнозите им за обема на продажбите и поръчките към доставчиците през следващите три месеца. Основната пречка за развитието на бизнеса остава несигурната икономическа среда. На второ и трето място са недостатъчното търсене и конкуренцията в бранша. Относно продажните цени по-голяма част от търговците предвиждат те да останат без промяна през следващите три месеца.

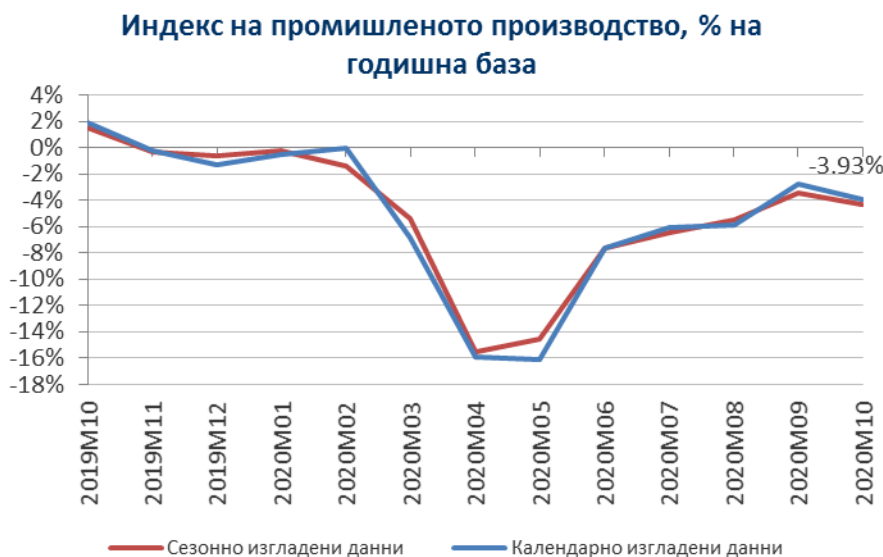
Услуги. През ноември съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ запазва нивото си от октомври. Прогнозите на мениджърите за развитието на бизнеса в сектора през следващите шест месеца се влошават, като и очакванията им по отношение на търсенето на услуги през следващите три месеца са песимистични. Несигурната икономическа среда, конкуренцията в бранша, недостатъчното търсене и факторът „други“ продължават да са основните фактори, ограничаващи дейността, като през последния месец се наблюдава нарастване на отрицателното влияние на първите два фактора. По отношение на продажните цени в сектора на услугите преобладаващите очаквания на мениджърите са те да запазят своето равнище през следващите три месеца.

Ние прогнозираме, че показателят за бизнес доверието в България ще бъде 11 индексни пункта през 2021 г. и 15 индексни пункта през 2022 г. при 6 индексни пункта през 2020 г.

Промислено производство

По предварителни данни през октомври 2020 г. сезонно изгладеният индекс на промишленото производство се увеличава с 0,2% в сравнение със септември 2020 година. През октомври 2020 г. при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран спад от 3,9% спрямо съответния месец на 2019 година. През октомври 2020 г. повишение спрямо предходния месец е регистрирано в преработващата промишленост - с 1,0%, а понижение - в добивната промишленост - с 9,0%, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 1,7%. По

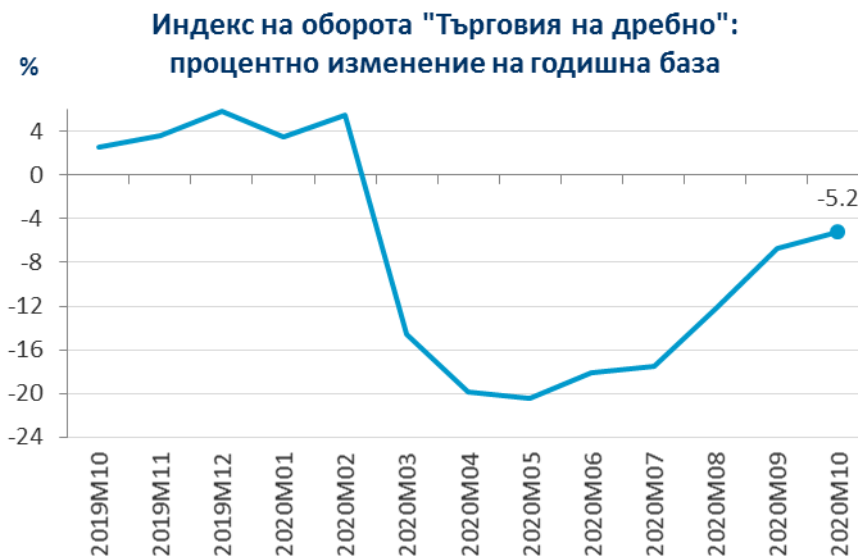
-значителен ръст в преработващата промишленост се наблюдава при: производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 15,1%, обработката на кожи; производството на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм - с 14,2%, производството на текстил и изделия от текстил, без облекло - с 9,3%, производството на лекарствени вещества и продукти - със 7,1%. Съществено намаление е регистрирано при: производството, неклассифицирано другаде - с 6,7%, производството на основни метали - с 2,9%, производството на тютюневи изделия - с 2,4%. На годишна база спад на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в добивната промишленост - с 12,7%, при производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 5,4%, и в преработващата промишленост - с 2,9%. По-значително намаление в преработващата промишленост спрямо съответния месец на предходната година се наблюдава при: производството на тютюневи изделия - с 36,1%, производството, неклассифицирано другаде - с 31,2%, ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 21,5%, производството на основни метали - с 12,8%. Най-голямо увеличение е отчетено при: производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета и производството на превозни средства без автомобили - по 21,3%, производството на електрически съоръжения - с 15,8%, производството на лекарствени вещества и продукти - с 11,7%, производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 11,5%. **Промисленото производство в България се очаква да спадне с - 6% на годишна база до края на 2020г. Според нашата прогноза индустриалното производство в България ще нарасне с 4,4% през 2021 г. и 3,2% през 2022 г.**

Продажби на дребно

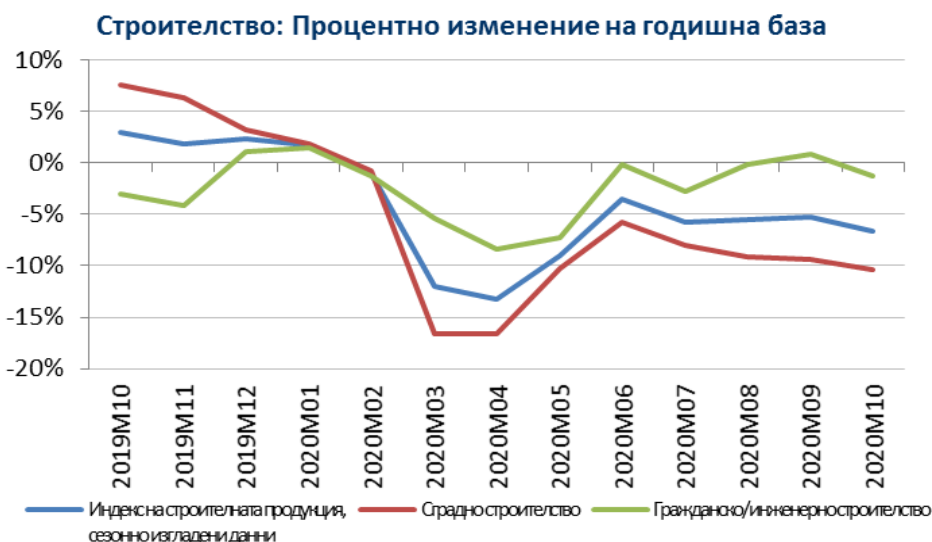
По предварителни сезонно изгладени данни през октомври 2020 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 1,5% спрямо предходния месец. При календарно изгладените данни за оборота е отчетен спад от 5,3% в сравнение със същия месец на предходната година. По предварителни сезонно изгладени данни през октомври 2020 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 1,5% спрямо предходния месец. През октомври 2020 г. оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, намалява с 5,3% в сравнение със същия месец на предходната година. През октомври 2020 г. се наблюдава увеличение на оборота спрямо предходния месец при търговията на дребно с нехранителни стоки - с 2,8%, при търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия се запазва нивото от предходния месец, а при търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали е отбелязано намаление с 0,7%. В търговията на дребно с нехранителни стоки, без търговията с автомобилни горива и смазочни материали по-съществено увеличение се наблюдава при: търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки и търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - по 4,9%, и търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 4,3%. През октомври 2020 г. в сравнение със същия месец на 2019 г. се наблюдава спад на оборота при търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали (с 16,3%) и търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия (с 10,4%), а при търговията на дребно с нехранителни стоки, без търговията с автомобилни горива и смазочни материали е отчетено увеличение (с 2,4%). По-значителен ръст на оборота в търговията на дребно с нехранителни стоки, без търговията с автомобилни горива и сма-

зочни материали е регистриран при: търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 57,0%, търговията на дребно в неспециализирани магазини с разнообразни стоки - с 8,0%, и търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 6,5%. Спад е отчетен при: търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 13,5%, и търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 2,3%. **Продажбите на дребно на годишна база в България се очаква да спаднат с -5,5% в края на 2020 г. Нашата прогноза е, че продажбите на дребно в България ще нараснат с 4,5% през 2021 г. и с 6% през 2022 г.**

Строителство

По предварителни данни през октомври 2020 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 1,5% под равнището от предходния месец. През октомври 2020 г. в сравнение със същия месец на 2019 г. календарно изгладеният индекс на строителната продукция намалява с 4,7%. През октомври 2020 г. индексът на произведената строителна продукция, изчислен от сезонно изгладени данни, е под равнището от предходния месец, като продукцията от сградното строителство намалява с 1,6%, а от гражданското/инженерното строителство - с 1,5%. На годишна база понижението на календарно изгладения индекс на строителната продукция през октомври 2020 г. се определя от отрицателния темп при сградното строителство, където намалението е с 8,4%, докато при гражданското/инженерното строителство е регистрирано повишение от 0,5%. Очаква се строителната продукция в България да спадне с -6.6% на годишна база през 2020 г. **Нашата прогноза е строителната продукция в България да нарасне с 5,5% през 2021 г. и с 5% през 2022 година.**

Туризм

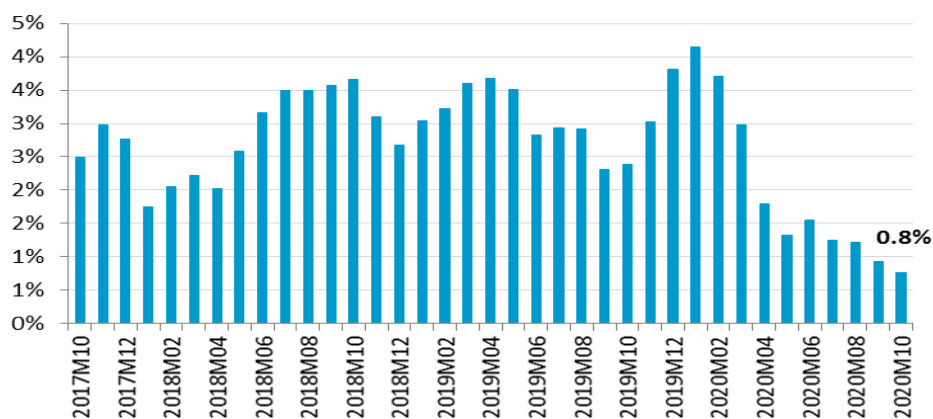
През октомври 2020 г. по време на продължаващата епидемична обстановка в страната са функционирали 1 777 обекта с над 10 легла - хотели, мотели, къмпинги, хижи и други места за краткосрочно настаняване. Броят на стаите в тях е 54,2 хил., а на леглата - 110.4 хиляди. В сравнение с октомври 2019 г. общият брой на местата за настаняване, функционирали през периода, намалява с 9,3%, а броят на леглата в тях - с 22,6%. Общият брой на нощувките във всички места за настаняване, регистрирани през октомври 2020 г., е 625,5 хил., или с 31,3% по-малко в сравнение със същия месец на предходната година. Приходите от нощувки през октомври 2020 г. достигат 31,7 млн. лв., или с 39,0% по-малко в сравнение с октомври 2019 година.

Инфлация

Индексът на потребителските цени за ноември 2020 г. спрямо октомври 2020 г. е 100.1%, т.е. месечната инфлация е 0,1%. Инфлацията от началото на годината е минус 0.4%, а годишната инфлация за ноември 2020 г. спрямо ноември 2019 г. е 0.4%. Средногодишната инфлация за периода декември 2019 - ноември 2020 г. спрямо периода декември 2018 - ноември 2019 г. е 2.0%. Инфлацията пада от отчетените 0.8% през октомври на 0.4% през ноември заради по-слабо поскъпване на хранителните продукти. Ефект продължават да оказват също и по-ниските цени на някои енергийни стоки и задълбочаване на дефлацията в други категории продукти. На месечна база инфлацията в страната е минимална - едва 0.1%. Хармонизираният индекс на потребителските цени за ноември 2020 г. спрямо октомври 2020 г. е 100,0%, т.е. месечната инфлация е 0,0%. Инфлацията от началото на годината е минус 0,5%, а годишната инфлация за ноември 2020 г. спрямо ноември 2019 г. е 0,3%. Средногодишната инфлация за периода декември 2019 - ноември 2020 г. спрямо периода Декември 2018 - ноември 2019 г. е 1,5%. Инфлацията се очаква да се повишава според последната прогноза на БНБ - от 0,3% в края на тази година до 1.9% към края на 2021 г. поради възстановяване на частното потребление, на цените на енергийни суровини и на храни. Нашата прогноза за инфлацията в България е за 0,5% в края на 2020 г. Ние очакваме, че инфлацията в България да се покачи до 2,2% през 2021 г. и 2% през 2022 г.

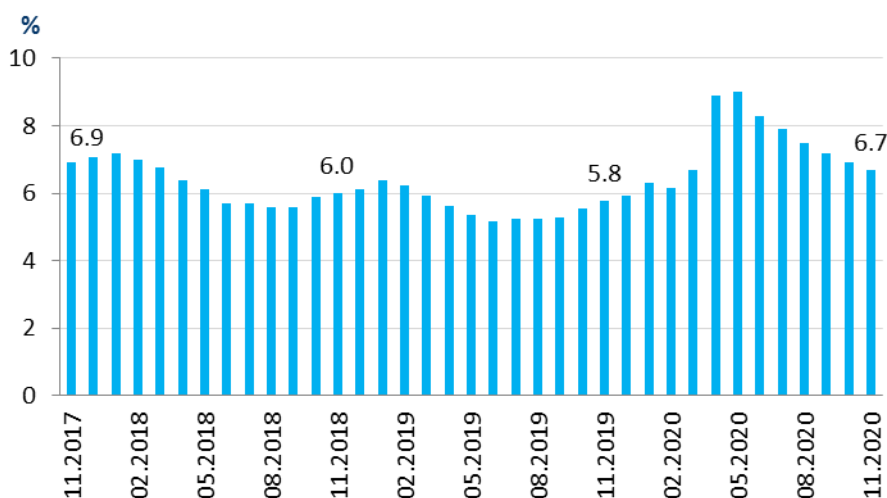
Инфлация на годишна база: 2017 - 2020

ПАЗАР НА ТРУДА

По данни на Агенцията по заетостта равнището на регистрирана безработица в България през ноември 2021 г. е 6.7%. Това е най-ниската регистрирана стойност след края на извънредното положение на 13 май 2020 г. Агенцията по заетостта отчита спад на безработицата от 0.2 процентни пункта в сравнение с предходния месец октомври и ръст с 0.9 пункта спрямо година по-рано. В края на месец ноември регистрираните безработни в бюрата по труда според административната статистика на Агенцията по заетостта са били 218 840, което е с 9 069 лица по-малко от октомври. На годишна база увеличението е с 29 366 лица. През ноември броят на започналите работа безработни лица достигна 17 343, като в сравнение със същия месец на миналата година се отчита ръст с 13%. През ноември 370 търсеци работа от групата на пенсионерите, учащите и зетите също са намерили своето ново работно място чрез бюрата по труда. От започналите работа 87.5% са устроени в реалната икономика, като от тях най-много са наети в сектора на преработващата промишленост – 25,5% от всички започнали работа, следвани от търговията – с 16,3%, хотелиерството и ресторантьорството – 8,0%, държавното управление – 6,3%, строителството – 5,3%, и др. През месеца работа на субсидирани работни места са започнали 2 165 безработни лица от рисковите групи – 412 по програми и мерки за заетост и 1 753 – по схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Схемата „Заетост за теб” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, която стартира през месец юли като антикризисна мярка, е осигурила заетост на 6 804 лица, като само през ноември са сключени трудови договори с нови 683 безработни. Антикризисните мерки за краткосрочна подкрепа на заетостта, популярни като трети дизайн на 60/40 или ПМС 278/2020 г. и 80/20 или „Краткосрочна подкрепа за заетост в отговор на пандемията от COVID-19” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, осигуриха запазването на заетостта на повече от 300 хил. заети лица от май до края на ноември. Очаква се равнището на регистрираната безработица в България да бъде 7,0% през 2020 г. **Очакваме нивото на безработица в България да бъде 6.5% през 2021 г. и 6% през 2022 г.**

Равнище на безработица: Агенция по заетостта

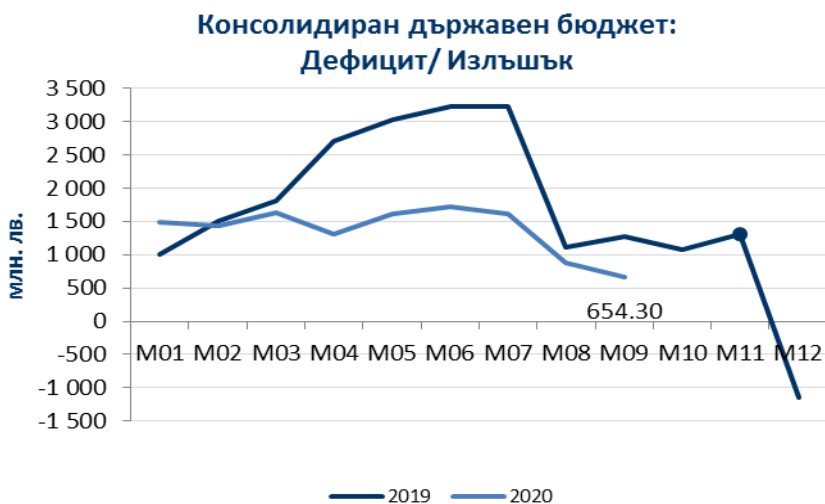

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Бюджетно салдо

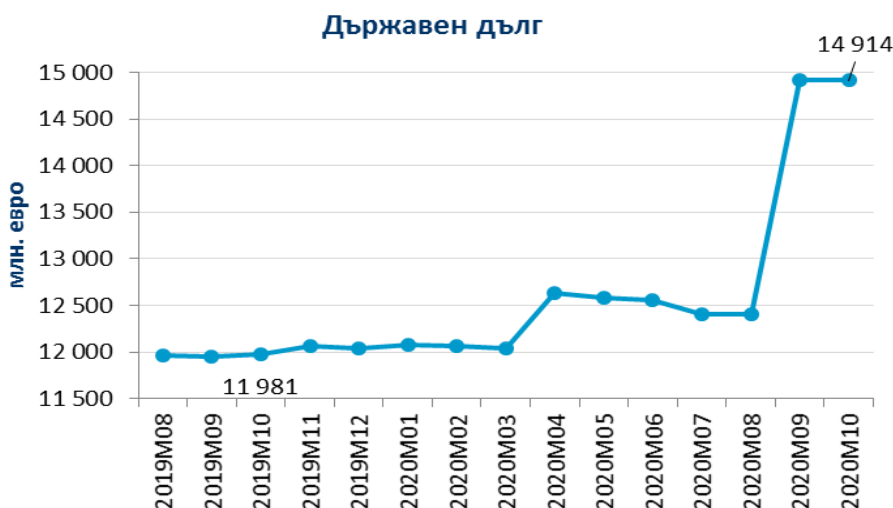
Бюджетното салдо по КФП на касова основа към 31 октомври 2020 г. е положително в размер на 654,3 млн. лв. (0,5 % от прогнозния БВП) и се формира от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 466,4 млн. лв. и по европейските средства в размер на 187,9 млн. лева. Размерът на фискалния резерв към 31.10.2020 г. е 13,2 млрд. лв., в т.ч. 13,1 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 0,1 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други. На база на предварителни данни и оценки салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа към ноември 2020 г. се очаква да бъде отрицателно в размер на 183,2 млн. лв. (0,2 % от прогнозния БВП). Приходите, помощите и даренията по КФП към ноември 2020 г. се очаква да бъдат в размер на 39 707,3 млн. лв. (89,4 % от годишния разчет[1]). Съпоставено със същия период на предходната година, приходите по КФП се свиват със 146,5 млн. лв., като данъчните и неданъчните приходи са по-ниски с 587,4 млн. лв., докато постъпленията от помощи нарастват с 440,9 млн. лева. През последните месеци се наблюдава плавно подобрене при основните данъци, с което постепенно се компенсира натрупаното забавяне през първите месеци след избухването на пандемията

Разходите по консолидираната фискална програма (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към ноември 2020 г. са в размер на 39 890,5 млн. лв., което е 83,3 % от годишния разчет. За сравнение разходите по КФП към ноември 2019 г. бяха в размер на 38 553,0 млн. лева. През месеца са извършени разходи, свързани със социално-икономически мерки за минимизиране на ефектите от кризата, в т.ч. плащания по мярка 60/40, изплащане на месечна добавка към пенсии в размер на 50 лева, плащания към земеделските стопани, както и други разходи по одобрените мерки. **Очаква се салдото по държавния бюджет в България да достигне -4.4% от БВП до края на 2020 г. В дългосрочен план се очаква държавният бюджет на България да се движи около – 3.9% от БВП през 2021 г. и -2% през 2022 година.**

Държавен дълг

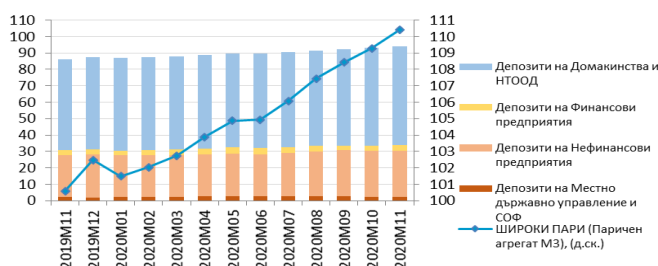
Дългът на подсектор „Централно управление“ към края на октомври 2020 г. възлиза на 29 132,1 млн. лева. Вътрешните задължения са 5 994,3 млн. лева, а външните 23 137,8 млн. лева. В края на отчетния период съотношението на дълга на подсектор „Централно управление“ към БВП възлиза на 24,5 %, като делът на вътрешния дълг е 5,0 %, а на външния дълг – 19,4 %. В структурата на дълга на подсектор „Централно управление“ в края на периода вътрешните задължения заемат дял от 20,6 %, а външните – от 79,4 %. Гарантираният дълг на подсектор „Централно управление“ към 31 октомври 2020 г. е в размер на 172,8 млн. лева. Вътрешните гаранции са 73,3 млн. лева, а външните – 99,5 млн. лева. Съотношението гарантиран дълг на подсектор „Централно управление“/БВП е в размер на 0,1 %. Съгласно водения от Министерството на финансите, на основание на чл. 38, ал. 1 от Закона за държавния дълг (ЗДД), официален регистър на държавния и държавногарантирания дълг, държавният дълг към края на октомври 2020 г. достига до 27 664,8 млн. лева или 23,2 % от БВП. Вътрешните задължения са в размер на 5 643,6 млн. лева, а външните – в размер на 22 021,1 млн. лева. Държавногарантираният дълг през октомври 2020 г. възлиза на 1 685,0 млн. лева, вътрешните гаранции са 73,3 млн. лева, а съотношението държавногарантиран дълг/БВП 1,4 %. **Очаква се държавният дълг към БВП в България да бъде 25% до края на 2020 г. Ние очакваме държавният дълг към БВП в България да бъде 26,9% през 2021 г., 28% през 2022 г.**

ПАРИЧЕН СЕКТОР

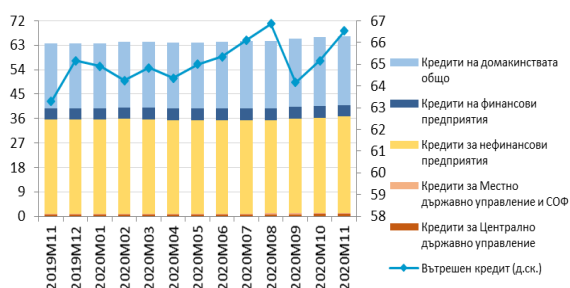
През ноември 2020 г. широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база с 9,8% при 9% годишното нарастване през октомври 2020 година. В края на ноември 2020 г. широките пари са 110,426 млрд. лв. (99,5% от БВП) при 109,289 млрд. лв. към октомври 2020 г. (98,5% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат М1 се увеличава през ноември 2020 г. с 35,3% на годишна база (34,1% годишен ръст през октомври 2020 година). В края на ноември 2020 г. депозитите на неправителствения сектор са 91,390 млрд. лв. (82,3% от БВП), като годишното им увеличение е 9,7% (8,7% годишно повишение през октомври 2020 година). Депозитите на Нефинансови предприятия са 28,552 млрд. лв. (25,7% от БВП) в края на ноември 2020 година. В сравнение със същия месец на 2019 г. те се увеличават с 11% (9,4% годишно повишение през октомври 2020 година). Депозитите на финансовите предприятия нарастват с 18,4% на годишна база през ноември 2020 година (4,8% годишно повишение през октомври 2020 г.) и в края на месеца достигат 3,501 млрд. лв. (3,2% от БВП). Депозитите на Домакинства и НТООД са 59,337 млрд. лв. (53,5% от БВП) в края на ноември 2020 година. Те се увеличават с 8,5% спрямо същия месец на 2019 г. (8,6% годишен ръст през октомври 2020 година).

Депозити и широки пари (М3), (млрд. лв.)

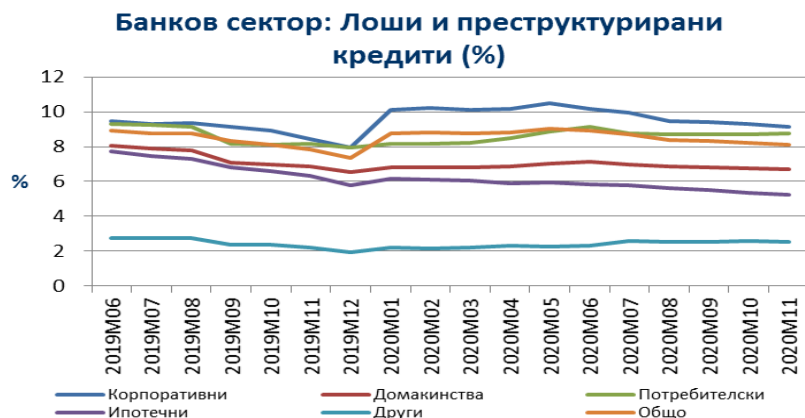

Нетните вътрешни активи са 65,535 млрд. лв. в края на ноември 2020 година. Те се увеличават с 2,8% спрямо същия месец на 2019 г. (3,1% годишно повишение през октомври 2020 година). В края на месеца основният им компонент – вътрешният кредит, възлиза на 66,526 млрд. лв. и нараства спрямо ноември 2019 г. с 5,1% (4,8% годишно увеличение през октомври 2020 година). През ноември 2020 г. вземанията от неправителствения сектор се увеличават с 4,5%, като достигат 67,343 млрд. лв. (6,2% годишно увеличение през октомври 2020 година). В края на ноември 2020 г. кредитите за неправителствения сектор са 65,332 млрд. лв. (58,9% от БВП) при 64,863 млрд. лв. към октомври 2020 г. (58,4% от БВП). През ноември 2020 г. те се увеличават на годишна база с 4,1% (5,8% годишно повишение през октомври 2020 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от Други парично-финансови институции (Други ПФИ), чиито обем за последните дванадесет месеца е 535,2 млн. лева. На годишна база продадените кредити от Други ПФИ са 535,2 млн. лв. (в т. ч. 13,5 млн. лв. през ноември 2020 година) като за последните дванадесет месеца няма обратно изкупени кредити. Кредитите за Нефинансови предприятия нарастват с 2,2% на годишна база през ноември 2020 г. (2,2% годишно повишение през октомври 2020 г.) и в края на месеца достигат 35,589 млрд. лв. (32,1% от БВП). Кредитите за Домакинства и НТООД са 25,474 млрд. лв. (22,9% от БВП) в края на ноември 2020 година. Спрямо същия месец на 2019 г. те се увеличават с 6,9% (7,1% годишно повишение през октомври 2020 година). В края на ноември 2020 г. жилищните кредити са 11,897 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 11,8% (11,9% годишно увеличение през октомври 2020 година). Потребителските кредити възлизат на 11,926 млрд. лв. и се увеличават с 5,4% спрямо ноември 2019 г. (5,9% годишно повишение през октомври 2020 година). На годишна база другите кредити намаляват с 24,9% (24,5 годишно понижение през октомври 2020 г.), като достигат 412,4 млн. лева. Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 4,269 млрд. лв. (3,8% от БВП) в края на ноември 2020 година. В сравнение с ноември 2019 г. те се увеличават с 3,7% (34,3% годишно повишение през октомври 2020 година).

Кредити и вътрешен кредит (млрд. лв.)

Относителният дял на лошите и реструктурирани кредити на банковата система е 8.1% към края на новември 2020 г. спрямо 8.2% за предходния месец и 8.9% към края на юни 2020 г.

Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализиранията цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като КВС, НСИ, МФ, БНБ, ОИСП, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МВФ, СБ, EMIS Internet Securities-Bulgaria, CEIC Internet Securities-Bulgaria, EMD Holdings LLC. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степента, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и КВС не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.